

Fællesskab om Kvalitet

- et projekt for fælles data

Finansieret af
Danske SOSU-skoler

Udført af
Mads Mide Michelsen

Social- og Sundhedsskolen Midt- og Vestjylland
mam@sosumv.dk

November 2022

Resumé og anbefalinger

De danske social- og sundhedsskoler efterspørger aktuelle og opdaterede data om eleverne. Skolerne - og offentligheden - har adgang til årligt opdaterede data igennem Styrelsen for IT og Lærings datavarehus. Men løbende opdaterede - "live" - data kan kun komme fra skolernes studieadministrative systemer.

Udbyderne af social- og sundhedsuddannelserne anvender alle - på nær én - det samme studieadministrative system, Studie+. De anvender det bare ikke på samme måde i alle henseender. Det er ikke et problem, så længe den arbejdsgang, den enkelte skole lægger sig fast på, virker lokalt, og skolen er systematisk og konsekvent i sin valgte tilgang. Og selv kan fortolke data ud fra sin egen arbejdsgang.

Problemet opstår, idet data fra skolerne holdes op i mod hinanden eller aggregeres. I bedste fald er det forskelle på decimaler, i værste fald risikerer man at lægge æbler og pærer sammen.

Rapporten består af to dele samt to bilag.

- **Del 1** beskriver projektets formål, mål, aktiviteter og generelle, emnemæssige afgrænsning
- **Del 2** omhandler specifikke aspekter af registreringspraksis med betydning for frafaldsstatistikken. Den beskriver kortlægningen og rummer anbefalinger for en fælles praksis for Studie+-skoler samt en overordnet konklusion for kernespørgsmålene.
- **Bilag 1** beskriver perspektiver for integration af data fra ZBC/Lectio med Studie+-data.
- **Bilag 2** diskuterer best practices for udvalgte aspekter af registreringspraksis, der falder uden for den emnemæssige afgrænsning (d.v.s. emner *uden* betydning for frafaldsstatistik)

Del 1: Rammesætning

Projektet *Fællesskab om Kvalitet* har søgt at skabe forudsætninger for, at skolerne kan bedrive sammenlignelig statistik, herunder benchmarks og aggregering af data. Den har fokuseret på aspekter af skolernes praksis, der har direkte konsekvenser for basal opstarts-, gennemførelses- og frafaldsstatistik.

Projektet har haft to konkrete mål. Det første er at identificere aspekter af skolernes registreringspraksis ("kortlægning"), der giver anledning til variation i frafaldsstatistik. Det andet er at komme med bud på praksisser, som skolerne kan forenes om, og som tager højde for både administrative og ledelsesinformationsmæssige behov.

Kortlægningen af registreringspraksis har været grundig, omfattende og systematisk. I perioden april til november 2022, har vi gennemført interviews med studieadministrative medarbejdere på samtlige udbydere af social- og sundhedsuddannelserne i Danmark, herunder ved at mødes fysisk med medarbejderne på 11 skoler møder og virtuelt med medarbejderne på 3 skoler. Interviewene er blevet fulgt op af en spørgeskemaundersøgelse med en repræsentant for hver af studieadministrationerne. Indsatsen har nået helt vejen rundt med henblik på at få alle perspektiver med.

Del 2: Variation og forslag

Kortlægningen demonstrerer, at der på mange områder, herunder områder med stor betydning for skolernes frafaldsstatistik, er væsentlig variation i skolernes registreringspraksis. Overraskende er det mest hyppige mønster, der ses i spørgeskemaundersøgelsen, at skolernes deler sig i to lige store lejre. Der er ikke nogen oplagte mønstre - geografiske eller andre - at spore i variationerne.

Variationerne er altovervejende ikke et skel imellem skoler, der gør tingene rigtigt og skoler, der gør tingene forkert. Det er i stedet et spørgsmål om forskellige afvejsninger af forskellige hensyn og forskellige udlægninger af hvad systemet og reglerne lægger op til.

Det er svært at anslå præcis hvor stor betydning, forskellig praksis har på kvalitetsdata. En afgrænset, anonymiseret sammenligning imellem to skolers praksis, der ikke tog højde for slettede data (og dermed undervurderede omfanget), fandt, at en frafaldsforskel på 6 procentpoint (hhv. 15% og 21%) forsvandt, når man kompenserede for skolernes orlovsregistreringspraksis.

Det diskuteres hvorvidt formålet kan opnåes ved blot at kompensere for varierende praksis i efterbehandling af data, men konkluderes, at det vil være utilstrækkeligt. En pålidelig, langtidsholdbar løsning kræver samordning af flere aspekter af skolernes registreringspraksis, såsom orlov, uddannelsesskifter, genopstarter m.fl.

På basis af kortlægningen og diskussioner om mulige løsninger med administrationerne samt indsatsens følgegruppe, indstilles det, at direktørerne vedtager følgende som fælles registreringspraksisser:

Genopstart af frafaldne elever

Frafaldne elever, der genopstarter - også på samme uddannelse og version - oprettes konsekvent på et nyt elevforhold. Tidligere afgangsårsager slettes ikke.

Orlov

Det anbefales, at skolerne vælger et af to forslag som fælles praksis.

Enten, at...

orlov registreres uden afgangsmelding, hverken permanent eller midlertidig. I stedet anvender skolerne en pausestatus i Studie+. Pause-status vil kræve ny funktionalitet i Studie+, men er clearet på forhånd med IST.

Eller, at...

orlov registreres med afgangsmelding, der slettes ved elevens tilbagevenden. Hvis historiske data skal kunne fortolkes korrekt, anbefales det, at det aftales med IST, hvordan sletning kan efterlade sig spor i data (forslag ikke diskuteret i detaljer med IST).

Fordele og ulemper ved de to tilgange gennemgås i afsnittet.

Studiestartsdato og afslutningsdato

Studiestartsdatoen skal matche den tidligste af datoerne 1) første dag på første skoleforløb og 2) uddannelsesaftalens startdato.

Ved fuldførelse af uddannelserne skal afgangsdatoen svare til færdiggørelsestaxameterdatoen.

Uddannelseskift

Elever, der afbryder en uddannelse (f.eks. social- og sundhedshjælper) for at fortsætte direkte på en anden uddannelse på samme skole (f.eks. social- og sundhedsassistent) gives altid afgangskoden *107 Uddannelseskift*. Koden bruges, uanset om skiftet forekommer på GF2, efter fuldført GF2 eller på hovedforløbet.

Afgangsårsager

Anvendelse af afgangsårsagen *101 Ej fremmødt* anvendes på GF1 og GF2. På hovedforløb anvendes årsagen kun for elever, der ikke forud for forløbet har været på GF2. Årsagen bruges i streng overensstemmelse med vejledningen, d.v.s. hvis eleven aldrig er mødt op.

Afgangsårsagen *107 Uddannelseskift* anvendes konsekvent og efter nærmere aftale om omstændigheder.

Ændring af elevtype

Ændring af elevtype *på* et elevforhold forekommer kun i forbindelse med tilgang/afgang fra EUX eller mesterlære (eks. EU9+X -> EU9+).

Bilag

Det første bilag omhandler perspektiverne for på sigt at inddrage den ene udbyder, der ikke anvender Studie+, nemlig ZBC, i indsatsens formål. Bilaget beskriver hvorved Lectios grundbegreber adskiller sig fra Studie+s og hvilke udfordringer, det præsenterer for en evt. fremtidig dataintegration. Bilaget konkluderer, at integration er mulig men fordrer en del justeringer og konversioner imellem de enheder, som hhv. Studie+ og Lectio benytter sig af.

Det andet bilag diskuterer best practices i.f.t. anvendelse af knækkede tælleperioder i uddannelsestilrettelæggelsen.

Det var oprindeligt tænkt - og udmeldt - at bilaget også ville diskutere best practices for andre spørgsmål, herunder RKV-registrering, stamhold, identifikation af SPS-elever samt registrering af omgængere. Disse emner er blevet skåret væk p.g.a. tidsnød. Hvis man har særlig interesse for nogen af disse spørgsmål, er man meget velkommen til at kontakte [forfatteren](#).

Indhold

Resumé og anbefalinger	1
Indledning.....	6
Aktiviteter og tilgang	8
Terminologi.....	11
Afgrænsninger.....	12
Genoptagen uddannelse	14
Orlov	16
Studiestart- og afgangsdato	22
Skifter imellem social- og sundhedsuddannelserne.....	27
Afgangsårsager.....	33
Ændring af elevtype under uddannelse	36
Konklusion.....	40
Bilag 1: ZBC og Lectio	41
Bilag 2: Tælleperioder og uddannelsesforløb	47

Indledning

De danske social- og sundhedsskoler efterspørger aktuelle og opdaterede data om eleverne. Skolerne - og offentligheden - har adgang til årligt opdaterede data igennem Styrelsen for IT og Lærings datavarehus. Men løbende opdaterede - "live" - data kan kun komme fra skolernes studieadministrative systemer.

Udbydere af social- og sundhedsuddannelserne anvender alle - på nær én - det samme studieadministrative system, Studie+. De anvender det bare ikke på samme måde i alle henseender. Det er ikke et problem, så længe den arbejdsgang, den enkelte skole lægger sig fast på, virker lokalt, og skolen er systematisk og konsekvent i sin valgte tilgang. Og selv kan fortolke data ud fra sin egen arbejdsgang. Det bliver til et problem, når skolerne ønsker at kombinere data på tværs af skoler og registreringspraksisser.

Formålet med *Fællesskab om Kvalitet* er derfor

at skabe forudsætninger for, at skolerne kan bedrive sammenlignelig statistik, herunder benchmarks og aggregering af data.

Målene med *Fællesskab om Kvalitet* er

at identificere aspekter af skolernes registreringspraksis, der giver anledning til variation i frafaldsstatistikken

og

at foreslå løsninger, der tager højde for både administrative og statistiske behov.

Hvad betyder det?

Skole A og skole B bruger forskellige kunstgreb for at få den daglige elevadministration i Studie+ til at fungere. Det er ikke et problem på hverken skole A eller skole B. De har hver især etableret en praksis, der fungerer for dem. Det er ikke ensbetydende med, at hverken skole A eller skole B gør noget "forkert". Både systemer og lovgrundlag er elastiske (eller uklare) nok til at rumme forskellige praksisser. Så længe skole A og skole B hver især kun sammenligner sig med sig selv - f.eks. fra år til år - er der ingen ko på isen.

Problemet opstår, når skole A ønsker at sammenligne sine tal med skole B (benchmarking) eller lægge tallene sammen for at se de samlede tal (aggregering). To forskellige registreringspraksisser kan f.eks. resultere i forskelle i startdatoer, slutdatoer eller afgangsårsager. Forskelle kan f.eks. også gøre det sværere at identificere elevgrupper på tværs af skolerne. Hvis det er tilfældet, bliver det problematisk at sammenligne skole A og skole B eller lægge deres tal sammen.

Nogle praksisforskelle kan have stor, synlig effekt; andre kan have mindre effekt. Selv små afvigelser, der ikke kan forklares uden for den kontekst, de opstod i, kan imidlertid underminere tilliden til fælles data. Når vi aggregerer data fra mange skoler, vil data altid blive brugt uden for den kontekst, de blev registreret i.

Projekt *Fællesskab om Kvalitet* har derfor søgt at afdække de forskellige praksisser, der findes på social- og sundhesskolerne og forstå deres begrundelser. Projektet har også forsøgt at vurdere deres fordele og ulemper samt om forskellene imellem dem må formodes at udgøre et problem for sammenlignelig statistik. Endelig prøver vi at nå en konklusion ved at svare på spørgsmålet: Er der brug for en gensidig tilpasning og i givet fald imod hvad?

Aktiviteter og tilgang

Besøg og interviews

Projektets primære aktivitet har været interviews med skolernes uddannelsesadministrationer om deres registreringspraksis. Samtlige danske medlemmer af Danske SOSU-skoler - og dermed alle landets udbydere af social- og sundhedsuddannelser - har deltaget. I alt blev 3 interviews gennemført via videokonference, mens de øvrige 11 blev gennemført ved fysiske besøg på skolerne. Interviewsene blev gennemført i perioden april til november 2022.

Besøgene fordeler sig over en indledende fase (før sommerferien) med skoler, der selv udtrykte interesse, og en efterfølgende fase (efter sommerferien) med de resterende skoler. I den første fase blev interviewskabelonen udformet og emnerne afgrænset. I den anden fase blev idéer og antagelser fra den første fase afprøvet og udfordret.

Skolerne deltog, som det fremgår af nedenstående kalender.

Fase 1

4. april	Social- og Sundhedsskolen Midt- og Vestjylland
19. april	SOSU Syd
1. juni	SOSU Østjylland
23. juni	Social- og Sundhedsskolen Fredericia-Vejle-Horsens
5. juli	SOSU Esbjerg

Fase 2

15. august	SOSU Nykøbing F
16. august	SOSU H
26. august	Social- og Sundhedsskolen Skive-Thisted-Viborg
13. september	Randers Social- og Sundhedsskole
26. oktober	Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole (online)
27. oktober	Social- og Sundhedsskolen Fyn
14. november	ZBC
17. november	SOSU Nord (online)
25. november	Diakonissestiftelsen (online)

De primære deltagere i interviewsene var medlemmer af skolens uddannelsesadministration, herunder uddannelsessekretærer, administrationskoordinatorer og administrationschefer. Både for at få en lokal kvalitetsvinkel med og for at vidensdele blev det tilstræbt, at skolens

kvalitetsmedarbejder(e) også deltog. Varigheden var typisk op til 4 timer med pauser for frokost m.m. Enkelte interviews blev optaget, men altovervejende er kilden til rapporten skrevne notater under og umiddelbart efter interviewsene.

Interviewsene - især i fase 2 - foregik efter en skabelon, der tog sigte på først at forstå skolens uddannelsesplanlægning for at have noget kontekst for registreringspraksis. Hvilke uddannelser blev udbudt hvornår, hvor mange optag, hvordan afkortedes forløbene etc. Dernæst blev der spurgt ind til en liste af emner, som den indledende fase havde givet grund til at tænke var relevante.

Approach

Data i Studie+ er ikke tilrettelagt ud fra hensyn til kvalitetsarbejdet. Data er til for praktiske og uddannelsesadministrative hensyn: uddannelsesplanlægning, tilskud, SU-administration etc. Det er derfor ikke muligt at spørge til hvordan skolen registrerer "kvalitetsdata". Kvalitetsdata er data afledt af en lang række registreringer, der ikke i udgangspunktet har noget med "kvalitet" at gøre.

Tilgangen ved interviewene var derfor at kaste et vidt net for at finde flest mulige kilder til påvirkning af kvalitetsdata. Især i den første fase kom vi i høj grad ud af tangenter introduceret igennem strøtanker og kommentarer i forbifarten. Spørgsmålene var åbne ("Fortæl mig om X", "Hvad er jeres praksis, når Y", etc.) - fremfor lukkede ("Gør I også sådan her?"). Formålet var at undgå at afgrænse det legitime "svarfelt"; der skulle være plads til alle tænkelige svar.

Det blev også signaleret, at der ikke var forkerte svar eller at interviewet var en "eksamen" over skolens praksis. En sådan oplevelse kunne modvirke, at interviewpersonerne åbent og tillidsfuldt kunne fortælle, hvad de rent faktisk gjorde. Flere interviewpersoner påpegede dog, at de tænkte, at projektet nok ville *resultere i*, at der ville komme standarder, hvorefter en praksis ville være rigtig og en anden forkert. Jeg måtte bekræfte, at det ikke var usandsynligt.

Stemningen ved interviewsene var god uden undtagelser. Generelt er projektet blevet mødt med nysgerrighed og et ønske om at dele sine oplevelser - og at få adgang til andres vurderinger af og oplevelser med Studie+.

Spørgeskemaundersøgelse

Interviewsene har været eksplorative, d.v.s. de har søgt at afdække så meget variation som muligt. Jeg har imidlertid ikke talt med alle skoler om præcist de samme emner og på præcis den samme måde. Interviewskabelonen udviklede sig over tid, forskellige emner tiltrak sig opmærksomhed på forskellige skoler og tiden var begrænset. Derfor gennemførte vi også en

spørgeskemaundersøgelse, der dykkede ned i fire udvalgte emner, hvor der var behov for at få mere klarhed over spredningen på forskellige praksisser.

Formålet med undersøgelsen var som hovedregel at bekræfte eller afkræfte et indtryk af, at der var variation på bestemte områder. Der var hverken tale om afstemning eller eksamination. Spørgeskemaundersøgelsens resultater gennemgås ikke særskilt i rapporten, men understøtter til tider implicit, til tider eksplicit analysen og anbefalinger.

Øvrige aktiviteter

I tilgift til interviewsene har projektet involveret introduktion til Studie+ hos IST, diskussioner med følgegruppen, og møder med IST om indretning af Studie+.

Den 10. og 11. marts stod IST for et to-dages program i Svendborg, hvor tankegangen bag Studie+ og systemets grundbegreber blev gennemgået. I perioden august til november - sammenfaldende med projektets fase 2 - har projektets følgegruppe mødtes med henblik på at diskutere udkaster til rapportafsnit, herunder både kortlægning og mulige forslag til fælles praksis.

Endelig har projektet mødtes med IST ad tre omgange i perioden august til november med henblik på at afklare, hvordan Studie+ håndterer specifikke data samt at diskutere mulige nye funktioner i Studie+.

Projektet og dets resultater er blevet præsenteret ved følgende lejligheder:

27. april: Kvalitetstemadag, ZBC, Roskilde
28. august: Kvalitetsnetværk Midt-Nord, SOSU Østjylland, Aarhus
29. september: Bestyrelsesmøde, Social- og Sundhedsskolen Midt- og Vestjylland, Herning
30. september: Brugerkonference, IST, Middelfart
31. november: Netværkskonference om kvalitet og data, SOSU Østjylland, Aarhus

Terminologi

De fleste begreber i rapporten er selvforklarende. For en sikkerheds skyld er her en præcis definition af, hvad der menes, hvor begreber kan have en meget specifik betydning eller afvige fra dagligdags brug.

- **Elev:** En *elev* svarer til et CPR-nummer og - i Studie+ - et femcifret individuelt id. En *elev* kan have ét eller flere *elevforhold*.
- **Elevforhold:** En serie af skoleforløb (og aktiviteter uden for forløb) på en *uddannelse* for en *elev*. Elevforholdet afsluttes, når der registreres en *afgangsdato* og en *afgangsårsag*.
- **Uddannelse:** Skolerne udbyder fire uddannelser: Omsorg sundhed og pædagogik, social- og sundhedshjælperuddannelsen, social- og sundhedsassistentuddannelsen og den pædagogiske assistentuddannelse. Én uddannelse har ét *uddannelsesnummer*.
- **Uddannelsesnummer:** Danmarks Statistiks identifikationsnumre for uddannelser. Anvender samme koder som CØSA-formål. GF2 og hovedforløb er samme *uddannelse*, fordi de har samme *uddannelsesnummer*. De bør derfor også rummes i det samme *elevforhold*, men deres skoleforløb kan have (har) forskelligt CØSA-formål. Omsorg sundhed og pædagogik er nummer 326, social- og sundhedshjælperuddannelsen er 2007, social- og sundhedsassistentuddannelsen er 2008 og den pædagogiske assistentuddannelse er 2002.
- **Afgangsårsag:** Afgangsårsager refererer til sættet af fælles, reviderede afgangsårsager udsendt i november 2021. Forklaring af årsagerne kan findes på [STILs hjemmeside](#). Lokale afgangsårsager er ikke omfattet af afrapporteringen.
- **Aktivitet:** En aktivitet er en gruppering af fag, som eleverne meldes til en bloc. Bruges ofte synonymt med hold, men elever kan have flere aktiviteter eller "hold" sideløbende, hvis f.eks. et valgfag ligger i sin egen aktivitet.
- **Skoleforløb:** En skoleperiode. Deltagelse på et skoleforløb udgør grundlaget for om elever udløser undervisningstaxameter. Skoleforløb er *ikke* kodet som en bestemt skoleperiode (1, 2, etc.), omend den enkelte skole kan anvende navngivningskoventioner, der gør et skoleforløb identificerbart som f.eks. hvad der på skolen forstås som skoleperiode 3.
- **Uddannelsesforløb:** Et uddannelsesforløb er en serie af skoleforløb på en bestemt uddannelse. Et givent uddannelsesforløb er møntet på ikke bare en bestemt uddannelse, men en bestemt version og en bestemt skoleperiodetype (f.eks. EA eller EN).

Afgrænsninger

Målsætningerne for projektet taler om "at identificere aspekter af skolernes registreringspraksis, der giver anledning til variation i frafaldsstatistikken".

Det betyder, at det, der afgør, om et forhold er relevant for indsatsen, er forholdets *effekt* på de variable, vi bruger i frafaldsstatistikken. Hvis en praksis i måden skolen registrerer f.eks. brud på skolens røgfri skoletid-regler ikke betyder noget for frafaldsstatistikken, interesser den praksis os ikke.

Sammenlignelige optællinger

Af hensyn til yderligere at begrænse og frem for alt fokusere projektet blev det aftalt med følgegruppen i august, at projektet primært ville fokusere på det, der var relevant for "basale, sammenlignelige optællinger inden for et tidsrum".

Hvad der menes med det, kan bedst illustreres med et eksempel: I februar 2022 startede 70 elever på skole A, mens 94 elever startede på skole B. 31 dage efter opstart havde 12 af eleverne på skole A afbrudt med afgangsårsag X, mens 9 af eleverne på skole B havde afbrudt med afgangsårsag X.

For at kunne foretage den slags optællinger - og have tillid til at skole As tal og skole Bs tal er sammenlignelige - skal vi være enige om måden at opgøre på, hvornår eleven startede, hvornår eleven sluttede, og om eleven gennemførte sin uddannelse ved afslutning.

Hvad hvis den samme serie af uddannelseshændelser på én skole ville være ét elevforhold, men to eller flere på en anden? For at tage højde for den slags variation er vi nødt til også at se på registreringspraksis, der har betydning for antallet af elevforhold. Konkrete eksempler på denne problematik, inkluderer både overgange imellem hjælper- og assistent-uddannelserne samt nye forsøg på tidligere afbrudt uddannelse.

Listen af relevante faktorer er derfor

- Første dato på et elevforhold
- Sidste dato på et elevforhold
- Afgangsårsag på et elevforhold
- En elevs antal af elevforhold

Datas foranderlighed/ustadighed er en ekstra dimension på alle ovenstående forhold: Kan data ændres, efter at det en gang er registreret?

Eksempler tæller, at et elevforhold genåbnes efter, at det er blevet afsluttet, eller at en afgangsårsag skifter fra A til B. Forskelle her kan betyde, at data f.eks. er sammenlignelige på ét tidspunkt men ikke et år senere.

Data til STIL og data til skolerne

Det er også vigtigt at huske i gennemgangen, at formålet er at sætte skolerne i stand til *selv* at producere pålidelige, sammenlignelige og forståelige data. I det omfang skolerne standardiserer praksis vil det også bidrage til sammenlignelighed i STILs datavarehus, men det er ikke det, der er sigtet her. STIL vil ofte have metoder til at udjævne forskelle imellem skolernes praksis (se afsnittet “Orlov” for et eksempel), men som med en grød, der udjævnes, mister vi evnen til at se “grynenes” detaljer.

Det vil altid være et hensyn i de anbefalede løsninger, at skolerne *kan* bruge data til at fremstille STILs indikatorer selv. Det vil dog også altid være at foretrække, at skolerne ikke forfladiger data unødigt. Som SOSU Syd pointerede på kvalitetstemadagen den 23. november, er det gavnligt i dialogen med STUK at kunne gå spadestikket dybere end Datavarehusets data tillader.

Leverandører

Projektet tager ikke stilling til spørgsmålet om, hvordan skolerne selv vil producere aggregeret information og/eller benchmarks. Der er flere platforme i spil, herunder tredjeparter såsom Accobat, direkte adgang til ISTs API samt muligheden for, at IST selv bygger løsninger ind i Studie+.

Rapportens forslag er skruet sammen ud fra hensyn til, hvordan data bør optræde i udtræk, hvad enten det er via API eller i form af CSV-filer. Det er hvad der er tilgængeligt p.t., og hvad vi kan teste. Det gælder både for direkte adgang til APIen og for adgang via f.eks. Accobat. Hvis et forslag vil resultere i brugbare data fra API-kald eller CSV-filer, bør det også kunne fungere i såvel Accobats som ISTs eventuelle, fremtidige tilbud.

Genoptagen uddannelse

Baggrund

Elever, der afbryder deres uddannelse af andre grunde end orlov for siden at genoptage den, er et velkendt fænomen på uddannelserne. I forbindelse med genopstarten kan uddannelsesadministrationen vælge enten at ophæve en eksisterende afgangsmelding eller genopstarte eleven påny på et nyt elevforhold. Praksis på dette område er farvet af, at i Easy var sletning af afgangsmelding en nødvendig forudsætning for genopstart. Det er ikke tilfældet i Studie+.

Praksis

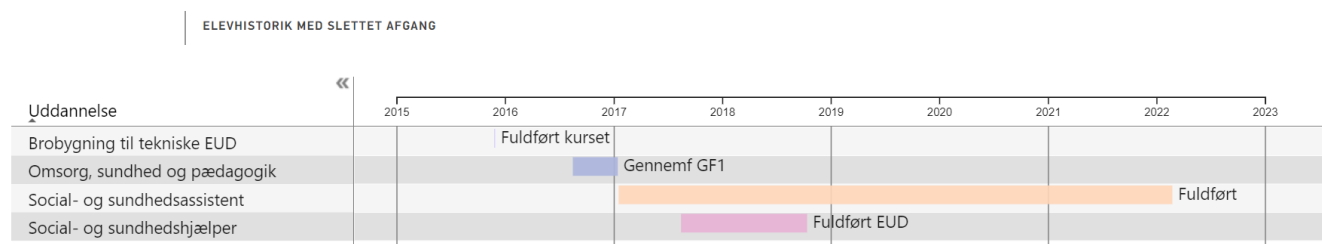
Skolerne deler sig i to lige store grupperinger på dette område: Skoler, der sletter afgangsårsagen, og skoler, der ikke sletter afgangsårsagen.

Skoler, der sletter afgangsårsagen, indmelder eleven på et nyt skoleforløb efter genoptagelse. I data vil afbruddet kunne ses som et tomrum imellem to skoleforløb, men ikke væsensforskelligt fra f.eks. et praktikforløb. Elevforholdet vil have den oprindelige studiestartdato, og eleven vil ikke i API'en kunne findes som opstartet, da der ikke er et nyt elevforhold.

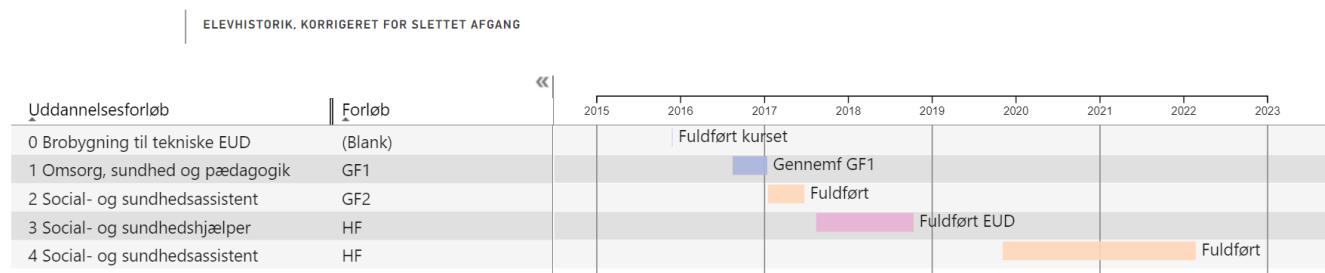
Skoler, der ikke sletter afgangsårsagen, opretter i stedet et nyt elevforhold og overfører evt. karakterer fra det gamle. Den historiske afgang kan fortsat ses i API-data og eleven kan tælles med som opstartet, som genopstartet eller frasorteres alt efter informationsmæssigt behov.

Konsekvenser

Det er lettest at demonstrere konsekvenserne af sletningspraksis med et eksempel. Nedenstående elevhistorik er taget fra Social- og Sundhedsskolen Midt- og Vestjyllands data og afspejler hvordan elevens elevforhold er registreret og udstilles. Data kommer fra perioden før overgangen til Studie+ og afspejler dermed praksis i Easy. Den praksis er imidlertid videreført, så der er ingen grund til at tro, at det ville være anderledes med nyere data.

Da vi ved, at det er usandsynligt, at eleven har gennemført to uddannelser sideløbende, kan vi - ved brug af skoleforløbsoplysninger, viden om hvordan uddannelserne hænger sammen og lidt gætværk - rekonstruere et mere plausibelt forløb.

Rekonstruktionen af det virkelige hændelsesforløb mangler stadig den slettede afgangsårsag i forbindelse med overgangen fra assistent-GF2 til hjælper-hovedforløb. Da vi ikke er besiddelse af den, bruges i stedet den endelige afgangsårsag for hovedforløbet "Fuldført". Var eleven faldet fra på assistent-hovedforløbet, skulle vi have gættet endnu mere, nemlig at eleven formentlig fuldførte GF2, da det måtte antages at være en forudsætning for det efterfølgende hjælper-hovedforløb.

Da afgangsårsagerne slettes er det i sagens natur svært at vurdere omfanget af dette. En måde at anslå et omfang på, er at opgøre andelen af elever, der på *samme uddannelse*, på *samme version*, optræder i to eller flere *forskellige elevtypegrupperinger*¹. F.eks. en elev skifter på et elevforhold på den pædagogiske assistentuddannelse fra at være EU9 til at være EU9+. Det gælder for 7% af SOSU MVs assistentelever.

Konsekvensen af det er, at en stor del af de historiske afgange løbende forsvinder fra systemet. Andelen af frafald i 2017 vil løbende aftage i takt med at afbrudte elever vender tilbage mange år ud i fremtiden. Det gør benchmarking med historiske data problematisk, da fortiden altid har den store fordel over nutiden, at eleverne har haft årevis til at vende tilbage.

STIL

STIL oplyser, at sletning af historiske afgangsårsager afspejles i Datavarehuset. Det vil sige, at den varierende praksis i.f.t. sletning af afgangsmeldingen i Studie+ har konsekvenser for

¹ Med elevtypegruppering menes der her "grundelevtyperne": EU9, EU9+, EUV1, EUV2 og EUV3, d.v.s. skifter imellem at være talent-elev og ikke-talent-elev o.lign. tælles ikke med. Skifter imellem elevtypegruppering - har jeg fået at vide af flere - bør/kan kun forekomme ved, at eleven forlader skolen og vender tilbage senere. Da det også kan forekomme, at eleven ikke skifter elevtypegruppering imellem to forsøg, er dette et konservativt æstimat.

frafaldstal i datavarehuset såvel som skolernes egne opgørelser. STIL sammenkæder dog afbrudte uddannelsesforsøg inden for 12 mdr., så forskellen reduceres. Sletningspraksissen svarer til, at skolerne sammenkæder, uanset om er gået 12 mdr. eller mere.

Konklusion

Hvis det eneste hensyn er sammenlignelighed skolerne imellem, kan skolerne principielt set vælge den ene eller den anden praksis som fælles standard.

P.g.a. de ovennævnte problemer med sletning af afgangsårsager, anbefales det i stedet, at skolerne vedtager, at genopstartere altid opstarter på et nyt elevforhold, og at historiske afgangsmeldinger ikke slettes.

Orlov

Baggrund

Mange elever holder pauser i deres uddannelse p.g.a. barsel, sygdom, m.m. Dette er af interesse af to grunde. Primært fordi skolernes varierende registreringspraksis har direkte betydning for, om eleven tælles som aktiv på uddannelsen eller ej. Sekundært fordi elevernes orlovsadfærd meget vel kan tænkes at være af interesse i sig selv for kvalitetsarbejdet. Hvad betyder et eller flere langvarige afbræk i elevens uddannelsesforløb for elevens chancer for at gennemføre uddannelsen?

Praksis

Registreringspraksis på dette område rummer flere to dimensioner, der tilgodeser forskellige hensyn. Skolerne fordeler sig ligeligt udover de 4 kombinationsmuligheder.

Afgangsårsag	Parkeringsaktivitet	
	Elev frameldes alle aktiviteter	Elev frameldes akt., men sættes på P-hold
Afgangsårsagen anvendes, men slettes	✓	✓
Ingen afgangsårsag	✓	✓

Afgangsmelding eller ej

Vejledningen for de reviderede afgangsårsager beskriver kode 112 orlov som følger:

112 – Orlov

Anvendes såfremt eleven afbryder som følge af bevilget orlov, som også omfatter barselsorlov. Anvendes denne kode, vil eleven ikke blive talt med i institutionens statistikopgørelse over afbrud. SU betragter elevens uddannelse afbrudt. Koden videregives ikke til KUI.

Som alle afgangsmeldinger fører kode 112 til, at elevforholdet i Studie+ afsluttes, og eleven frameldes alle aktuelle og fremtidige skoleforløb og aktiviteter.

De skoler, der anvender afgangsmelding som orlovsregistrering, meddeler alle i spørgeskemaundersøgelsen, at de sletter den igen ved genoptagelse. Der er to konsekvenser af denne praksis. Under orloven vil eleven tælles som stoppet. Givet at afgangsårsagen er klart kodet som orlov, er det imidlertid muligt at identificere eleven som på orlov or dermed formentlig tilbage senere. Efter orlovens ophør forsvinder registreringen imidlertid, og det er ikke i udgangspunktet længere muligt at se opholdet som værende udtryk for orlov. Et længerevarende ophold imellem skoleforløb er ikke væsensforskelligt fra oplæringsforløb, der heller ikke efterlader sig spor i Studie+.

De skoler, der ikke anvender afgangsårsagen, afmelder i stedet eleven "manuelt" fra aktuelle og planlagte skoleforløb og aktiviteter, én for én, men elevforholdet står åbent.

Konsekvenserne af denne praksis er, at eleven - set udefra - fremstår som og tæller som aktiv. Skolen vil selv have lokale måder at vide, at eleven er på orlov (mere herom senere), men i standardopgørelser fremstår elevforholdet som fortløbende og aktivt. Det er vigtigt at understrege, at fordi eleven ikke deltager på nogen skoleforløb, vil eleven aldrig udløse tilskud. Der er således ingen økonomiske konsekvenser af denne praksis, kun informationsmæssige. Efter eleven vender tilbage, genindsættes eleven på forløb og aktiviteter. Ligesom ved afgangsmelding efterlader registreringspraksissen sig ingen spor i data efter orlovens afslutning, blot et tomrum.

Aktiviteter uden for forløb eller ej

Ligesom på afgangsmeldingsdimensionen deler skolerne sig i to, når det gælder om orlovselever sættes på aktiviteter uden for forløb i orlovsperioden. Det er bemærkelsesværdigt, at dette gælder uafhængigt af skolens praksis vis-a-vis afgangsmelding.

At en aktivitet er uden for forløb betyder, at aktiviteten datomæssigt ligger uden for et skoleforløb. Systemet kan derfor ikke fortolke aktiviteten som en del af et skoleforløb.

Hvorfor placere orlovselever på aktiviteter, når de ikke har undervisning?

Aktivitetsplaceringen tjener flere formål. Mest elementært er det simpelthen en "skuffe" for orlovselever, et sted at få et overblik i Studie+ over elever på orlov. Derudover skulle placeringen i følge flere skoler være en nødvendig forudsætning for, at eleven stadig kan logge på Studie+ - hvilket kan være hensigtsmæssigt også selvom eleven ikke har undervisning. Endelig kan de it-systemer som skolen stiller til rådighed for eleverne være kodet til at lukke for elevens adgang, hvis eleven ikke har haft nogen aktiviteter i en bestemt tidsperiode f.eks. 90 dage.

Hvis skolen placerer elever på særlige orlovsaktiviteter, kan det også tjene lokale kvalitetshensyn, hvis kvalitetsmedarbejderen ved hvilke hold, der skal kigges på. For et overblik baseret på skoleforløb og elevforhold vil placeringen imidlertid være usynlig.

Der er derfor ikke de store kvalitetsmæssige konsekvenser af hvorvidt skolen aktivt placerer eller ej. Det er imidlertid væsentligt at være opmærksom på denne praksis, fordi den viser nogle af de praktiske hensyn, skolerne tilgodeser i deres registreringspraksis i forbindelse med orlovsmelding.

SU-elever

Skolerne melder altovervejende, at SU-elever får særbehandling i orlovssammenhæng. Generelt undgår man at afgangsmelde SU-elever. Det skyldes to ting.

For det første skriver [SU-styrelsen](#), at "I udgangspunktet tæller det som en ny ungdomsuddannelse, når du begynder på en ny eller den samme ungdomsuddannelse efter at have været meldt ud." En afgang og efterfølgende genoptagelse vil også tælle som et ud af de tre uddannelsesforsøg uden uddannelsesaftale i henhold til [erhvervsuddannelsesloven](#).

For det andet har [de gamle regler](#) for SU under barselsorlov stipuleret, at eleven ikke måtte være udmeldt for at kvalificere til ekstra klip. Her fortælles ansøgere eksplicit, at "Du kan ikke få de ekstra SU-rater udbetalt samtidig med, at du ... holder orlov".

Det er dog værd at være opmærksom på, at reglerne for barsel under SU-uddannelse ændrede sig fra 1. august 2022. Under [de nye regler](#) kan eleven søge om "fødselsstøtte" (ikke ekstra SU-rater). Her refereres der ikke til orlovsstatus. Kravet er nu, at eleven skal have været studieaktiv i måneden forud for, at fødselsstøtten bevilges.

STIL

STIL har forklaret, at de bearbejder data på en sådan måde, at forskellen imellem skoler, der afgangsmelder og skoler, der ikke afgangsmelder udviskes. Orlovselever tælles som aktive

både under og efter orlov. Hvis eleven stadig står som værende på orlov efter 12 måneder betragtes det dog i stedet som en afgangsmelding.

Da ingen skoler har oplyst, at de lader orlovsafgangsmeldinger stå permanent, har denne sidste databehandling ikke de store konsekvenser for hvordan skolens data optræder i Datavarehuset. Allers højst ville en langvarig orlov (over 12 mdr.) midlertidigt optræde som et frafald for at forsvinde efter genoptagelse - eller ændres til et regulært frafald i både skolens og STILs data.

Konsekvenser

Jeg har foretaget en afgrænset, anonymiseret sammenligning imellem praksis på Social- og Sundhedsskolen Midt- og Vestjylland (afgangsmelding med sletning) og SOSU Esbjerg (ingen afgangsmelding) for at vurdere hvor stor en forskel det praksisforskelle vil have for en "naiv" sammenligning, d.v.s. en sammenligning hvor der ikke tages højde for forskellen i praksis.

Ved at sammenligne optag på social- og sundhedshjælperuddannelsen i perioden juli 2021 til juni 2022 fandt jeg, at en forskel på 6 procentpoint (hhv. 15% og 21%) i andelen af optagne elever med afgangsmeldinger forsvandt, når man kompenserede for skolernes orlovsregistreringspraksis.

Løsningsmuligheder

Inden for lovens rammer har vi tre hensyn i spil:

- 2) En administrativ praksis, der er til at praktisere, og som tilgodeser elevens interesser
- 3) Kompatible data skolerne imellem
- 4) Mest mulig information i data (herunder information om orlovsforløb og evnen til at identificere elever med hhv. sygeorlov, barselsorlov, etc. i deres historik)

Jeg har bedt STIL om en udtalelse om hvad vi kan inden for lovens rammer. Jeg har desværre ikke fået noget svar. Det jeg har fået, er oplysninger om hvad STIL gør med de data, der indberettes. Ud fra de oplysninger kan vi konstatere, at det ingen forskel gør for STILs data, om skolerne gør det ene eller det andet, da STIL ignorerer orlovsafgangsmeldingen og sidestiller eleverne med aktive elever.

I mangel af en vurdering af hvorvidt sletning af afgangsårsager eller ikke at bruge dem til at starte med er i modstrid med loven, har jeg valgt at gå videre med et forslag til udvikling af hver praksis. Som sagt bliver resultatet det samme i Datavarehuset. Det er her relevant at citere, hvad SU-styrelsen skriver om den nye fødselsstøtte:

Derimod behøver du ikke være studieaktiv i den periode, hvor du får fødsels-støtten udbetalt, men du må gerne – det bestemmer du selv.

<https://www.su.dk/su/saerlig-stoette-til-foraeldre-handicappede-mv/foraeldre/foedsels-stoette-du-faar-barn-under-uddannelsen/>

Implikationen heraf er, at det er muligt for eleven at være “på orlov” uden at være udmeldt af skolen. Det kan være til fordel for både elev og skole ikke at afgangsmelde for at holde døren åben for, at eleven principielt kan være studieaktiv under orloven.

På den baggrund er der i princippet tre mulige måder at få sammenlignelige data.

Den første involverer ingen ændring i praksis men fordrer blot, at skolerne i den statistiske behandling efteraber STIL. Alle orlovsafgangsmeldinger, der er mindre end 12 mdr. gamle, vil derfor omgrupperes som aktive elever. Alle orlovsafgangsmeldinger, der er mere end 12 mdr. gamle, vil tælles som reelt frafaldne elever. Det skulle gøre frafaldsprocenterne sammenlignelige skolerne imellem.

Begge de andre tilgange involverer ændring i praksis for enten alle eller nogle skoler. Begge tilgange gemmer flere informationer end ovenstående løsning, men rummer stadig mulighed for at “emulere” STILs databehandling, så at data kan bruges til at efterligne og forudsige Datavarehusets tal.

Den første løsning er en formalisering af den praksis, der ikke anvender afgangsmeldinger. Problemet med den praksis - set fra et informationsmæssigt perspektiv - er at den ikke muliggør utvetydigt og på tværs af skoler at kunne identificere orlovselever, så at de kan tælles for sig, tælles som aktive eller tælles som afgangsmeldte alt efter behov. Ved at tilføje en pause-funktion i Studie+ ville denne mangel kunne udbedres. Pauser ville registreres med en startdato og en slutdato. Ved træk af elever på bestemte datoer ville skolerne kunne tjekke hvilke af eleverne, der på den pågældende dato var på pause. Oplysninger om pauser vil være tilgængelige under orloven og efter endt orlov.

Funktionen ville også *potentielt* kunne systematisere det administrative arbejde med orlovseleverne ved at give overblik over pauser i det enkelte elevforhold, afmelde eleven fra aktiviteter, give adgang til oversigter over elever på orlov (z-udskrifter) og underrette administrationen om elever, der snart forventedes tilbage fra orlov.

Den anden løsning formaliserer i stedet den registreringspraksis, hvor eleven afgangsmeldes og afgangsmeldingen slettes ved genoptagelse. Dette kræver i udgangspunktet ingen ekstra funktionalitet.

Sammenligning

Det er let at rangere de tre løsninger alene ud fra en informationsmæssig dimension.

Ingen ændring i praksis betyder, at når data aggregeres, vil vi blive nødt til at "forfladige" data, så aktive elever og orlovselever ikke kan skelnes fra hinanden. Det gør det muligt at sige, hvor mange elever, der er indskrevet på uddannelsen, men ikke hvor mange af dem, der reelt er i forløb. Det er ubetinget den værste løsning.

En fælles praksis omkring afgangsmelding-med-sletning vil muliggøre at sige hvor mange af eleverne, der reelt er i forløb lige nu og her. Det vil ikke muliggøre at sige om en given elev var på orlov tidligere i sit forløb, eller hvor mange elever, der f.eks. var på orlov sidste år.

En fælles praksis omkring pausesætning vil bibeholde elevens fulde historik, d.v.s. at elevens tidligere pauser i uddannelsen kan identificeres. Disse informationer kan være nyttige i vurderinger af skolens indsats, f.eks. ved at undersøge sammenhænge imellem orlov og efterfølgende fravær. De er også anvendelige i aktivitetsplanlægning og økonomiske modeller.

Hvad med SU-eleverne? Det er ikke længere nødvendigt at undgå afgangsmelding af hensyn til SU i forbindelse med barselsorlov specifikt, p.g.a. de nye regler om fødselsstøtte.

Afgangsmelding vil imidlertid stadig risikere at bruge et ekstra uddannelsesforsøg. Det er derfor forventeligt, at de fleste skoler nødt vil afgangsmelde SU-elever. Her har en praksis, der undgår afgangsmelding generelt den fordel, at den er enklere, da den ikke kræver fodnoter.

Administrativt vil en pausesætningsfunktion kunne skabe fælles praksisser på tværs af skolerne, der vil kunne afløse diverse 'aktivitetshacks', der har til formål at holde eleven i live på Studie+ og i andre systemer.

Endelig er der bred enighed imellem skolerne, at et uddannelsesforløb, der midlertidigt sættes i stå af en orlov, er *ét* uddannelsesforløb, modsat et reelt afbrud, hvor eleven prøver lykken igen noget tid senere (se afsnittet "Genoptagen uddannelse"). Der er således ingen opbakning til en løsning, hvor en orlovsafgangsmelding på linie med andre afgangsårsager sætter det endelige punktum for elevforholdet. Begge de foreslåede løsninger holder elevens uddannelse på ét elevforhold.

Konklusion

Fordi der er fordele og ulemper ved alle løsninger, lader jeg det stå åbent hvilken af de to løsninger, der er at foretrække. Det eneste, jeg ikke vil anbefale, er at efterabe STIL og søge at reparere på skolernes forskellige praksis efterfølgende. Dels tabes megen information på

gulvet på den måde, dels er det svært at forudsige om der nu også kompenseres for alle lokale variationer.

Som jeg ser det, er den bedste løsning for både elev, skole og data at implementere en pausesætningsfunktion, der holder eleven på skolen under orlov, men tillader skolerne at skelne imellem aktive elever og orlovselever. Den har imidlertid den hage, at den kræver udvikling af Studie+ og at den formaliserer en praksis, der eksisterer i en gråzone². IST har dog givet deres tilsagn til, at de kan og vil foretage denne udvikling, hvis skolerne ønsker det.

Den næstbedste løsning er, at aftale en fælles praksis omkring afgangsmelding med efterfølgende sletning ved genoptagelse. Den praksis har flere administrative ulemper, bl.a. fordi afgangsmeldinger tolkes som et signal om at eleven er et overstået kapitel. Rent informationsmæssig betyder det, at elevens uddannelseshistorik bliver svært at afkode fra data.

Skulle afgangsmeldingsløsningen være at foretrække, er der dog en mulighed for at udbedre denne sidste mangel ved at lade sig inspirere af Lectio. Lectio er kodet til at notere sletning af afgangsmelding. Når en historisk afgang slettes og eleven atter indplaceres på aktivitet, indsætter Lectio automatisk, hvad ZBC kalder et "pseudo-elevforløb" for perioden imellem den historiske afgang og genoptagelse. Dette forløb får en særlig kode og betegnelsen "Inaktiv".

En lignende funktionalitet i Studie+ ville gøre meget for at udbedre hullerne i data som følge af afgangssletning. Dette forslag er kun kort vendt med IST. Det er ikke gennemgået for evt. problemer, men Kenneth var positivt stemt.

Studiestart- og afgangsdato

Baggrund

Et elevforhold har en studiestartsdato og en afgangsdato. Elevforholdet starter på studiestartsdatoen, og datoen er den, der indberettes til ungedatabasen, hvis eleven er under 30 år.

Afgangsdatoen afslutter elevforholdet sammen med en afgangsårsag. Afgangsdatoen er ikke automatisk lig indberetningsdatoen for færdiggørelsestaxameter (FÆRTA), men flere skoler

---

² Det er dog værd at påpege, at skolerne under alle omstændigheder må forventes at fortsætte samme gråzone-praksis for SU-elever af hensyn til at undgå at bruge unødige klip. Ligeledes har STIL heller ikke sagt, at det er acceptabelt at slette historiske afgang, som den anden praksis lægger op til.

pointerer, at de bør være sammenfaldende. Ligeledes er der heller ikke automatisk sammenfald med sidste dato på uddannelsesaftalen, men igen: de bør være enslydende.

Det er vigtigt at understrege, at ingen af datoerne har indvirkning på uddannelsestaxameter eller betydning for beregningen af årselever, da det er deltagelse på skoleforløb, der er afgørende i så henseende.

Disse datoer er meget nyttige for kvalitetsdata og udstilles for hvert elevforhold (*elev_id*) i APIen. Uden sikre datoer for elevforholdets start og slut skal elevens historik sammenstykes af skoleforløb og/eller aktiviteter, hvilket ikke altid er optimalt.

Begge datoer (kan) sættes manuelt. P.g.a. en antagelse om, at de var systembestemte har jeg ikke fået spurgt konsekvent ind til deres brug. Det betyder også, at der ikkeer konstateret vilde variationer, og der må formodes at være grænser for hvor forskellige meninger, der kan være om, hvornår eleven f.eks. er startet.

Der er dog fundet nogle små variationer, der gør det tilrådeligt, at en fælles praksis ekspliciteres.

Praksis

Mit primære spørgsmål til praksis omkring studiestartsdatoen var: Hvad med elever, der startede i oplæringen? Var der en risiko for, at deres studiestartsdato ville være første dag på første skoleforløb fremfor første dag i praktikken? Den hypotese er i det taget blevet afvist, da uddannelsesaftalen ville gælde fra første dag i oplæringen, og studiestartsdatoen ville afspejle den tidligere dato.

Det er imidlertid kommet frem, at i nogle skolers tilknyttede it-systemer aktiveres eleven tidligst 30 dage før studiestartsdatoen. Hvis skolen bruger disse systemer, f.eks. Office365, til at kommunikere med eleven før studiestart - eller bare ønsker at sikre at eleven er bekendt med sin konto og online - kan det være et problem. Et problem, der løses ved at sætte studiestartsdatoen til en dato før eleven.

Hvad angår afgangsdatoen, svarer praksis i det store hele til det allerede beskrevne. D.v.s. at den falder sammen med FÆRTA-datoen og sidste dag på uddannelsesaftalen. Flere skoler kan dog ikke afsværge, at det forekommer, at afgangsdatoen afviger fra de to øvrige i et bestemt tilfælde.

Hvis eleven mangler at opnå enkelte oplæringsmål efter afslutning af sidste oplæringsperiode, er det en udbredt praksis at lade eleven tage sidste skoleforløb sammen med holdkammerater - og på mange skoler også at lade eleven gå op til afsluttende prøve. Eleven får imidlertid ikke bevis sammen med holdkammeraterne og afslutter dermed heller ikke uddannelsen

samtidig med de andre. Efter sidste skoleforløb vender eleven tilbage til praksis for en sidste, afsluttende oplæringsperiode på et tillæg til uddannelsesaftalen.

Her er det som sagt, at det kan forekomme, at eleven får tildelt en afgangsdato på sidste dag på sidste skoleforløb, sammen med holdkammeraterne (men vel at mærke ikke FÆRTA-indberetningsdato, som først kommer efter opnåelse af bevis).

Løsningsmuligheder

I dette afsnit gennemgår jeg to relaterede praktiske problemer. Dels et problem, der opstår i forbindelse med at anvende studiestartsdato korrekt, dels et problem med at sætte FÆRTA-dato på elever, der afslutter i praktikken.

Aktivering af elever i tilknyttede it-systemer (Active Directory)

Problemer specifikt med aktivering af Microsoft-produkter før studiestart kan muligvis tilskrives følgende variabel i APIen (endpoint: *elever*):

```
"windows_ad": true,
```

“ad” står for Active Directory og er bl.a. brugeradministration i Microsoft-løsninger. Jeg har desværre ikke nået at afklare det med ISTs API-udvikler Phuong Tran, så følgende er **spekulation**.

Så snart eleven er oprettet med et fremtidigt elevforhold bør eleven optræde i APIen. APIen anvendes også af leverandører af it-løsninger til skolen til at oprette, aktivere og deaktivere elevernes konti. Ud fra hvad skolerne med problemet har fortalt, kan vi gætte på, at en ny elev i udgangspunktet har værdien *false* (falsk) i variabelen *windows_ad*. Det vil sige, at eleven *ikke* skal oprettes med brugerkonto. 30 dage før studiestart ændrer Studie+ værdien til *true* (sand). Leverandørerne af skolens Microsoft-løsninger, der tjekker APIen jævnligt, noterer ændringen og opretter nu eleven. Eleven kan nu logge på f.eks. Office365. Ud fra hvad skoler har fortalt om deaktivering af orlovsafgangsmeldte elever, kan vi ligeledes gætte på, at variabelen igen sættes til *false* (falsk) ca. 90 dage efter afgangsdatoen.

Problemet kan formentlig løses ved, at Studie+ sætter værdien til “sand” (*true*) tidligere eller under andre betingelser. Hermed må eleven formodes at blive oprettet eller aktiveret i skolens AD.

Færdiggørelsestaxameterdato

Som nævnt tidligere bør indberetningsdatoen for færdiggørelsestaxameter være sammenfaldende med afgangsdatoen på hovedforløbet, hvis eleven fuldfører sin uddannelse. Færdiggørelsestaxameteret indberettes ved at vælge det skoleforløb, som man ønsker at

indberette for, f.eks. *as2102en-5* for nu at bruge et forløb fra SOSU MV, og så vælge de elever fra skoleforløbet, som man ønsker at indberette for. Indberetningsdatoen er i udgangspunktet sat til sidste dato på skoleforløbet.

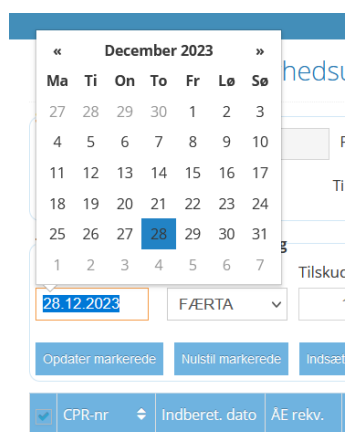
Elever, der - f.eks. af de omdiskuterede grunde - afslutter i praktikken skal ikke indberettes på sidste dato på skoleforløbet sammen med de andre elever på forløbet, da eleverne ikke har fuldført uddannelsen endnu på det tidspunkt (og principielt set stadig kan nå at afbryde).

Nogle skoler har oplyst, at som de ser det, er de nødt til at oprette et særligt pseudo-skoleforløb med varighed af én dag, udelukkende for at kunne FÆRTA-indberette dem på den dag. Udover det upraktiske i denne løsning skaber den også unødige skoleforløb, der gør elevhistorikken sværere at afkode. Det vil derfor være til fordel for både skolens administration og for kvalitetsdata, hvis det kan vises at være unødvendigt med denne praksis.

Jeg har ikke fået det bekræftet med nogen af de skoler, der har talt om problematikken, men jeg mener, at det er muligt at ændre indberetningsdatoen uden ekstra skoleforløb.

Fremgangsmåden er som følger:

På "Tilskudsmærker"-siden vælger vælger man det sidste skoleforløb ligesom ved elever, der afslutter planmæssigt. Den eller de elever, hvis indberetningsdato man ønsker at udskyde fra "Skoleforløb slutdato", vælges ved sætte hak ud for dem. De øvrige elever skal selvfølgelig fravælges. Dernæst klikkes der i "Indberet. dato"-datofeltet under overskriften "TMK, Tilskud og Navision-kontering".

Feltet snyder ved, at teksten står med lysegråt. Farven synes at indikere, at datoen er uforanderlig og systembestemt. Det er ikke tilfældet; den er kun "system-foreslået". Når man klikker på feltet dukker en popup-dato-vælger op. Når man har valgt den korrekte dato i vælgeren for "TMK: FÆRTA" for den pågældende elev, klikkes der "Opdater markerede".

I kolonnen "Indberet. dato" (den tredje fra venstre) skal den ændrede dato nu gerne fremgå, mens "Skoleforløb slutdato"-kolonnen er uændret.

Konklusion

Som sagt afspejler disse anbefalinger ikke noget, der voldsomt afviger fra eksisterende praksis på de fleste skoler. Ikke desto mindre er det en fordel for databehandlingen at få ekspliciteret forudsætningerne.

Studiestartsdato

Det anbefales, at studiestartsdatoen altid afspejler den tidligste dato af:

- Første dag på første skoleforløb eller
- Første dag på uddannelsesaftalen

Eks. 1: En SU-elev, der får uddannelsesaftale i løbet af GF2, har studiestartsdato på første dag på første skoleforløb.

Eks. 2: En EUV2-elev, der starter i praktikken, har studiestartsdato på første dag på uddannelsesaftalen

Hvis denne praksis leder til problemer med skolens Active Directory, bør problemet løses i samråd med ISTs API-udvikler. Alternativt må problemet afklares med leverandøren af løsningerne.

Afgangsdato

Det anbefales, at afgangsdatoen ved fuldførelse altid matcher datoen for indberetning af færdiggørelsestaxameter på hovedforløbet.

Alle skoler, jeg har talt med, er enige om, at de ikke kan må anmode om FÆRTA, førend at eleven har opnået alle praktikmål (i tilgift til at bestå den afsluttende prøve).

Indberetningsdatoen for færdiggørelsestaxameter er derfor det sikreste datapunkt i kæden.

Skifter imellem social- og sundhedsuddannelserne

Baggrund

Grundforløb 2 på hhv. social- og sundhedshjælperuddannelsen og social- og sundhedsassistentuddannelsen kvalificerer begge eleverne til at påbegynde hovedforløbet på søsteruddannelsen. Mange skoler kører tillige med grundforløbshold, hvor eleverne er blandede. Andre skoler fokuserer på, at uddannelserne i stigende grad peger i forskellige retninger og holder skidt og kanel adskilt.

Uanset om en grundforløbselev har en uddannelsesaftale eller ej, betyder et skifte fra én af uddannelserne til den anden et skifte i uddannelsesnummer (hhv. 2007 og 2008). Hvis eleven skal afsluttes på et uddannelsesnummer og startes på et nyt - uanset hvornår det sker i elevens uddannelse - vil det medføre, at det første elevforhold afsluttes (med tilhørende afgansårsag), og et nyt startes op.

Det er relevant i en kvalitetssammenhæng at kunne udskille denne type af afbrud. Ikke for at ignorere dem, men fordi de tydeligvis er anden karakter end det typiske afbrud, for eleven, for skolen og for arbejdsgiver. Det er derfor afgørende, at vi entydigt og utvetydigt kan sortere dem over i deres egen kasse.

Praksis

I forhold til vejledning fortæller mange skoler, at elever, der ytrer ønske om at skifte fra den ene uddannelse til den anden i løbet af deres grundforløb 2, opfordres til at færdiggøre deres GF2-uddannelse på det nuværende uddannelsesnummer og aftale en ændret uddannelsesaftale med arbejdsgiver, der gælder fra hovedforløbet. Vejledningen bunder i flere forhold, bl.a. erhvervsuddannelseslovens bestemmelse om, at elever kun kan optages på GF2 tre gange, hvis ikke de har en uddannelsesaftale, der indbefatter GF2-forløbet (§5a stk. 4). Teknisk set, er reglen således kun relevant for elever uden uddannelsesaftale. De samme elever er også i risiko for at få problemer med SU-udbetaling og ungdomskort.

Andre skoler ser de to uddannelser som i stigende grad forskellige og fokuserer på, at prøverne, der afslutter hhv. SSH og SSA-GF2, tager sigte på hver sin uddannelse.

Det relevante her er, at skifter forekommer hyppigst i overgangen, men ikke udelukkende. Eleverne kan m.a.o. skifte imellem uddannelserne midt i forløb og imellem forløb.

Er GF2-eleven ansat, vil arbejdsgiver opsige deres uddannelsesaftale med færdiggørelsen af GF2. En ny uddannelsesaftale på den nye uddannelse - forudsat at eleven kan få en med samme eller en ny arbejdsgiver - oprettes i umiddelbar forlængelse af den gamle, jvf.

trepartsaftalen og at eleven ikke kan være på hovedforløb uden en uddannelsesaftale. Behovet for at den ene skal følge lige efter den anden, og at det ikke er muligt at have to uddannelsesaftaler samtidig, er en praktisk udfordring (nogle skoler talte om en "stresset fredag"). Er eleven ikke ansat på GF2, skal eleven blot søge en anden uddannelsesaftale i løbet af GF2, end de ellers ville.

Det er som sagt muligt at finde variationer i hvordan eleverne vejledes angående skifter på GF2 versus skifter efter GF2. Hovedfokus her er imidlertid ikke vejledningspraksis, men registreringspraksis. Punktet af afgørende interesse er, hvorvidt et skifte fra en social- og sundhedsuddannelse til en anden entydigt kan identificeres som en særskilt kategori af afgangsmeldinger. Hvis ikke, er der risiko for, at nogle skolars skifter tælles som reelle frafald i aggregerede data, fremfor som en fortsættelse på en anden uddannelse.

Den enkleste og mest utvetydige måde at adskille skifter-elever fra reelle frafald er ved at kigge på den afgangsårsag, de får, når de afbryder den første af uddannelserne for at fortsætte på den næste.

Skolerne har meldt tilbage, at der anvendes mange forskellige afgangsåger.

110 Fuldført GF2, fortsætter ej

Eleven gennemfører GF2, men fortsætter ikke... på samme uddannelsesnummer. Derfor er én opfattelse, at eleverne skal afgåes med kode 110. En positiv effekt af kodens anvendelse er, at eleven regnes med i GF2-afslutninger:

Anvendes denne kode tælles eleven med i institutionens opgørelse af antallet, der har gennemført GF2 eller det studiekompetencegivende forløb.

Eleven vil gengæld fremgå som frafalden af Datavarehusets oversigt [Frafald i overgangen mellem grundforløbets 2. del og hovedforløbet](#).

113 Fuldført

Da der ikke er tale om et afbrud i nogen meningsfuld forstand, bruges 113 som en måde at signalere dette på på nogle skoler. "Fuldført" er den eneste af de anvendte afgangsårsager, der ikke optræder nogen steder i Datavarehuset som et afbrud.

Det anføres dog i vejledningen for de reviderede afgangsårsager, at 113 skal bruges ved afslutningen på en "hel uddannelse, i overensstemmelse med den gældende uddannelses mål." GF2 på en af social- og sundhedsuddannelserne udgør ikke en hel uddannelse i erhvervsuddannelseslovens forstand.

115 Læreforhold ophørt

Ét læreforhold opsiges, et andet opstartes. Som alle de andre afbrudskoder leder denne til, at eleven "tælles ... med i institutionens statistikopgørelse over afbrud."

102 Faglige krav

Faglige krav vil ofte være en motiverende faktor for et skifte fra social- og sundhedsassistentuddannelsen til social- og sundheds_hjælper_uddannelsen, hvorfor denne afgangsårsag kan virke meget passende.

Som alle andre typer af afbrud "tælles eleven med i institutionens statistikopgørelse over afbrud."

107 Uddannelsesskifte

Afgangsårsag *107 Uddannelsesskifte* kan anvendes, "når eleven under sin uddannelse melder, at vedkommende afbryder uddannelse grundet opstart på ny uddannelse."

Vejledningen noterer under kode *110 Fuldført GF2, fortsætter ej*:

Såfremt eleven efter fuldført GF2 påbegynder en anden uddannelse (markeret af ny CØSA-kode), og dermed ikke fortsætter på hovedforløbet, anvendes afgangsårsag 107: Uddannelsesskifte.

Modsat den ofte gentagne formulering om, at eleven tæller med i *institutionens* afbrudstal, skriver vejledningen her:

Anvendes denne kode tælles eleven med i institutionens statistikopgørelse over afbrud på den specifikke uddannelse

Formuleringen antyder, at eleven ikke tælles med i skolens overordnede tal, kun de enkelte uddannelsers, men dette ekspliciteres ikke.

Eksempel: Hvis 5 ud af 10 GF2-SSH elever skifter til hovedforløb SSA (med kode 107), og 5 ud af 10 GF2-SSA elever skifter til hovedforløb SSH (med kode 107), har hver uddannelse 50% frafald. Men det er uklart, om skolen har et frafald på 50% eller 0%.

Randers Social- og Sundhedsskole har pointeret, at de også anvender *107 Uddannelsesskifte* hvis eleven oplyser, at vedkommende skifter til andre uddannelsesinstitutioner (HF, erhvervsskole, etc.) Formålet er her at signalere, at det ikke giver mening at følge op med eleven i forsøg på at genopstarte, da eleven er under uddannelse andetsteds. Som - næsten - altid har skolerne flere afgangsårsager at vælge imellem her, og *107 Uddannelsesskifte* kan også anvendes ved skifter til andre uddannelser på andre skoler.

STIL

STIL oplyser imidlertid, at der er særbehandling af afgangsmelding på GF2 og opstart på hovedforløb imellem uddannelsesnumrene 2007 og 2008, så længe at der ikke er mere end 12 mdr. imellem afgang og opstart. Jeg har forelagt dem flere eksempler, men essensen af svarene er, at forløbene vil blive sammenkædet uanset hvilken afgangsårsag, der anvendes, herunder *113 Fuldførelse*.

Det er vigtigt her at huske på, at projektets primære sigte ikke er sammenlignelige data i Datavarehuset - selvom det er forståeligt, at det også optager skolerne - men at vi selv er i stand til at producere sammenlignelige data. Som det vil fremgå senere, er det svært at anbefale, at skolerne *ikke* enes om én fælles afgangsårsag til disse cases.

Løsningsmuligheder

Ændringer i vejledningen

De reviderede afgangsårsager har ikke taget - ihvert fald eksplicit - højde for den unikke situation for social- og sundhedsuddannelserne, at GF2 på én uddannelse gør det muligt at fortsætte på hovedforløb på den anden af uddannelserne. Dette er næppe noget, der er interesse for at ændre ved eller udbedre, da der i vejledningens indledning står:

I gennemgangen har der været fokus på, at afgangsårsagerne fremadrettet kan anvendes på tværs af uddannelsesområder, således at der ikke længere er uddannelsesspecifikke afgangsårsager.

Sammenkædning uanset afgangsårsag

Det er teknisk muligt - med inspiration fra STIL - at sammenkæde elevforholdene og på den måde søge at spotte uddannelsesskifterne *uden* at anvende afbrudsårsagen. Det er imidlertid ikke anbefalelsesværdigt. Hvorfor ikke?

For at identificere en "skifterelev" ud fra afgangsårsag er det tilstrækkeligt at gruppere eller filtrere på afgangsårsagskoden, forudsat at der anvendes én kode, der klart kan fortolkes som et skifte til en anden uddannelse. Det er en enkel operation, der kan udføres selv i et regneark.

For at identificere en skifterelev ud fra efterfølgende elevforhold kræves mange ting. Først skal elevforholdene grupperes efter CPR-nummer. Dernæst skal vi beregne dato-afstandene imellem hvert på hinanden følgende elevforhold, da det - ligesom for STIL - gør en forskel om eleven fortsatte mandagen efter eller flere år senere. For elevforhold, der ligger i umiddelbart forlængelse af hinanden (hvordan "umiddelbar forlængelse" end defineres og vurderes), skal

vi endelig tjekke, om et af dem var social- og sundhedshjælper og det andet var social- og sundhedsassistent.

Det er en væsentligt mere kompleks databehandling, der vil indbyde til fejl i lokale opgørelser og uigennemskuelighed i professionelt opsatte ledelsesinformationssystemer.

Uigennemsigtige og ofte dårligt dokumenterede systemer indbyder videre til problemer med at reproducere tal.

Én fælles kode

Den enkleste løsning er at standardisere og vælge en fælles afgangsårsag, der altid bruges til at melde skifter imellem social- og sundhedsuddannelserne på tværs af skolerne.

Konklusion

Uanset hvilken praksis skolerne anvender, skaber skifter fra én social- og sundhedsuddannelse til en anden et nyt elevforhold. For STIL gør det ingen forskel, hvilken afgangsårsag, der anvendes (så længe vi taler om skift imellem SSH og SSA); elevforholdene sammenkædes uanset hvad.

P.g.a. baggrunden for indførslen af de reviderede årsager kan det ikke anbefales at prøve at få gennemført ændringer i koderne med særligt henblik på social- og sundhedsuddannelserne. Ligeledes vil jeg ikke anbefale at bero på sammenkædning p.g.a. den kompleksitet det introducerer i en operation, der kan være meget enkel. Det betyder, at der kun er standardisering om en fælles afgangsårsag som løsningsmulighed tilbage.

Spørgsmålet er så hvilken afgangsårsag, der er mest korrekt og mest hensigtsmæssig.

Jeg tænker, at *107 Uddannelsesskifte* af alle de årsager, som spørgeskemaundersøgelsen har vist er i brug, både er den, der er mindst uhensigtsmæssig og den der er mest i overensstemmelse med vejledningens ordlyd. Formuleringen under *110 Fuldført GF2*, *fortsætter ej*, der siger, at 107 skal anvendes hvis eleven "ikke fortsætter på hovedforløbet" er uheldig - for eleven fortsætter jo på hovedforløbet! - men må forstås som "fortsætter ikke på hovedforløb på samme uddannelsesnummer".

Alle de andre afgangsårsager - læreforhold ophørt, faglige krav, etc. - vil også blive brugt ved fuldstændige afbrud. De vil dermed ikke leve op til kriteriet om at være entydige. *113 Fuldført* skal kun bruges "ved fuldendelsen af en hel uddannelse, i overensstemmelse med den gældende uddannelses mål." GF2 er ikke en hel uddannelse.

Det anbefales derfor, at alle skolerne konsekvent prioriterer *107 Uddannelsesskifte* som afgangsårsag over alle andre mulige årsager i forbindelse med skifter imellem deres egne

uddannelser, herunder social- og sundhedsuddannelserne og den pædagogiske assistentuddannelse. Det gælder uanset om skiftet forekommer på GF2, på hovedforløbet eller efter endt GF2.

Hvad hvis 107 ofte anvendes på flere skoler på den måde, som Randers omtaler, d.v.s. også ved skifter til andre skoler? I så fald vil det være hensigtsmæssigt at supplere den centralt fastsatte kode med et sæt af aftalte, lokale afgangsårsager, som det allerede er muligt i Studie+. Eks. kan der aftales en kode for skifter til skolens egne uddannelser samt en kode for skifter til andre uddannelsesinstitutioner. Alternativt kan man stille sig tilfreds med, at en afgang med 107 *overvejende*, som tommelfingerregel kan fortolkes som et skifte til andre af skolens uddannelser.

Afgangsårsager

Baggrund

Et elevforhold afgangsmeldes enten når eleven fuldfører en hel uddannelse, eller når eleven af den ene eller anden grund stopper før tid. Afgangsmeldingen kræver en afgangsdato og en afgangsårsag (eller "afgangsmeldingsårsag"). Afgangsårsagerne er en serie af centralt fastlagte koder med aftalte betydninger, som fremgår af STILs vejledning *Reviderede afgangsårsager*.

De centralt fastsatte afgangsårsager kan suppleres af lokalt aftalte koder, der kan uddybe den centrale kode med oplysninger, der er af særlig betydning for den enkelte skole. F.eks. kunne man supplere *115 Læreforhold ophørt* med uddannelsesaftalens oplysninger om hvordan aftalen blev opsagt, eller oplysninger om hvorvidt eleven havde søgt uddannelsesaftale ved brug af *110 Fuldført GF2 eller studiekompetencegivende forløb - fortsætter ej*. Det er op til den enkelte skole, om den ønsker at gøre brug af lokale afgangsårsager. Som omtalt i det foregående afsnit, kan det være nyttigt, når de centralt fastsatte koder er tvetydige.

Afgangsårsagerne blev i 2021 revideret med henblik på en forenkling og reduktion. Det nye sæt består af kun 15 mulige årsager mod tidligere 57. STIL skriver i vejledning, at et problem med de gamle afgangsårsager var, ...

At institutioner inden for samme uddannelsesområde ikke altid anvender afgangsårsagerne ens.

Det problem er imidlertid ikke blevet løst med de reviderede afgangsårsager af den simple grund, at afgangsårsagerne ikke er prioriteret. Med få undtagelser (f.eks. *114 Elev afgået ved døden* eller *101 Ej mødt / adgangskrav ej opfyldt / ansøgning trukket*) kan der næsten altid argumenteres for flere end kun én mulig afgangsårsag. *103 Private årsager* og *115 Læreforhold ophørt* kan f.eks. blot ses som to sider af den samme historie.

Eftersom der ikke er anvist nogen metode til at afgøre, hvilken af flere mulige kandidater, der er den "rigtige", er det overladt til den enkelte vejleder, kontaktlærer eller uddannelsessekretær at vælge. En prioriteret rækkefølge ville have givet en klar fremgangsmåde: Passer den højst prioriterede afgangsårsag på elevens omstændigheder? Nej? Videre til den næste. Passer denne? Nej? Videre til den næste, indtil man finder en, hvis beskrivelse matcher.

Jeg tænker, at det er for ambitiøst for skolerne at blive enige om, hvad der bør have forrang under hvilke omstændigheder. I tilgift vil udbyttet af en sådan omfattende koordinering være for tyndt: Det kan meget vel være vigtigere for skole A at vide noget om de faglige krav end om elevernes personlige problemer - og omvendt på skole B.

Nogle få afgangsårsager modtager imidlertid særbehandling i STILs databehandling. Hvordan og hvor ofte de anvendes kan derfor påvirke sammenlignelighed i Datavarehuset såvel som i skolernes egne systemer, hvis disse kopierer dele af Datavarehusets databehandling.

Praksis

Afgangsårsag 107 Uddannelseskifte

Som omtalt i afsnittet om skifter imellem social- og sundhedshjælper- og social- og sundhedsassistentuddannelserne, foreslår jeg at skolerne anvender kode 107 uddannelseskifte til det formål. Hvis skolerne anvender den koordineret, er det hensigtsmæssigt, at det ekspliciteres under hvilke omstændigheder.

Spørgeskemaundersøgelsen viser heldigvis, at skolerne er enige om, at kode 107 bør bruges hvis skolen fortsætter eleven i umiddelbar forlængelse af det afbrudte forløb, men ikke hvis der går længere tid (der blev spurgt til over én måned). Så langt, så godt.

På baggrund af besvarelserne af spørgeskemaundersøgelsen vil det imidlertid være relevant at italesætte, hvorvidt man forlader sig på elevens ord og erklærede hensigt, eller om man kræver noget mere substantielt, herunder at man selv er i gang med at indmelde eleven på den nye uddannelse. Vejledningens formulering er godt nok at koden er til "når eleven under sin uddannelse *melder*, at vedkommende afbryder uddannelse grundet opstart på ny uddannelse." (min fremhævelse) Jeg ville fortolke "melder" i den sammenhæng som "melder sig til" en ny uddannelse for at undgå tvetydighed.

Afgangsårsag 101 Ej mødt / adgangskrav ej opfyldt / ansøgning trukket

Elever med visse afgangsårsager tæller ikke med i opgørelserne. Hverken som aktive, afbrudte eller fuldførte. De sorteres i stedet fra før nogen yderligere beregninger foretages.

Det drejer sig om

- 101 *Ej mødt / adgangskrav ej opfyldt / ansøgning trukket* og
- 111 *Afbrudt udvekslingsstudent*

Konsekvensen af frasorteringen af ej fremmødte er en klar reduktion i frafaldet. 101 er derfor meget kraftfuld. Af hensyn til sammenligneligheden skolerne imellem, er det derfor vigtigt, at skolerne anvender den under samme omstændigheder.

Vejledningen siger

Koden skal kun anvendes kort efter uddannelsens start og senest 3 uger efter, såfremt at eleven ikke er fremmødt på uddannelsen. Fodnote: Der sker ikke en automatisk

validering af, at afgangsårsagen er anvendt inden for en periode på 3 uger efter uddannelsens start.

Spørgeskemaet viser, at skolernes praksis *ikke* varierer på spørgsmålet, om hvordan kriteriet fortolkes. Har eleven bare deltaget i én time på uddannelsesforløbet, kan afgangsårsagen ikke anvendes.

Skolerne er også blevet spurgt om hvorvidt de udnytter at kunne sætte afgangsårsagen i alle de tre uger omtalt i vejledningen. Da spørgsmålet desværre er blevet dårligt formuleret, er det uklart om skolerne har svaret på, hvilken afgangsdato, de sætter for elevforholdet, eller hvor lang tid de giver eleven inden de konkluderer, at eleven ikke møder frem (og så sætter enten d.d. eller en tidligere dato som afgangsdato).

Heldigvis er det mindre vigtigt. Forudsat at skolerne kan stille sig tilfreds med at *ej fremmødte* konsekvent frasorteres i alle opgørelser, er spørgsmålet om afgangsdato irrelevant i kvalitetsmæssig sammenhæng (omend det kan være relevant i bl.a. [SU-sammenhæng](#)).

Endelig har enkelte skoler fortalt, at det kan forekomme, at *101 Ej fremmødt* anvendes på starten af hovedforløbet hvis eleven ikke dukker op - også selvom eleven har gennemført GF2.

Afgangsårsag 108 Uddannelse fortsættes på anden institution

Kode 108 omhandler skifter imellem skolerne på samme uddannelse. For den afgivende skole, hvor eleven afslutter med kode 108, regner STIL ikke eleven med i beregningen over frafaldte. En betingelse for at STIL godtager, at der ikke er tale om afbrud, er imidlertid at eleven vitterligt opstarter efterfølgende på en anden skole.

Det giver anledning til to overvejelser:

- Vi vil gerne undgå, at elever, der ikke reelt set skifter skole, registreres som 108.
- Vi vil gerne undgå, at elever, der reelt skifter skole, får en anden afgangsårsag.

Begge dele vil give afvigelser imellem skolens forståelse af afbrudte elever, og hvad der kan aflæses i Datavarehuset, et velkendt problem.

Det er næppe utænkeligt, at en elev erklærer at ville fortsætte uddannelsen i storbyen, hos kæresten på Fyn, el.lign. men bliver overhalet af virkeligheden og aldrig fortsætter. I endnu højere grad end for anvendelsen af 107, er praksis på skolerne dog, at elevens ord tages for gode varer. Det giver for så vidt god mening, da med 107 har skolen som oftest mulighed for at bekræfte hvorvidt handling følger på ord. Med skoleskifte er det ikke i udgangspunktet tilfældet.

Det er blevet diskuteret i følgegruppen og med IST, om der er muligheder for skolerne at indhente eller udveksle oplysninger om hvorvidt erklærede skoleskiftere reelt set også fortsætter uddannelsen. Konklusionen er, at der utvivlsomt er tale om personoplysninger, at det er uklart om skolerne har hjemmel vis-a-vis GDPR for at dele eller indhente oplysninger, og at det formentlig vil kræve samtykke.

Konklusion

Det anbefales, at

- skolerne anvender 107 når eleven fortsætter på den nye uddannelse i umiddelbar forlængelse af den afsluttende, og når skiftet finder sted på egen skole, kun når skolen rent faktisk kan konstatere, at eleven fortsætter.
- skolerne kun anvender 101 i strengeste fortolkning af vejledningen, d.v.s. når eleven aldrig er mødt op på skolen (men at det er op til deres egen bedømmelse hvilke afgangsdato, der skal anvendes).

P.g.a. usikkerhed om hjemmel til at udveksle data er der ingen anbefaling for 108 andet end at skolerne skal være opmærksomme på, at elever registreret som skoleskiftere ikke nødvendigvis optræder som sådan i Datavarehuset.

Endelig anbefales det, at skolerne *kun* anvender 101 *Ej fremmødt* ved uddannelsens start. Det indebærer, at den ikke anvendes på hovedforløbet, hvis eleven har gennemført GF2 som en del af samme elevforhold. Den kan anvendes på hovedforløbet, hvis eleven er startet direkte på hovedforløbet (men altså ikke mødt frem på hovedforløbet).

Ændring af elevtype under uddannelse

Baggrund

En elev kategoriseres som en bestemt elevtype primært ud fra elevens baggrund: Er der tale om en ung elev, en vokselev, hvor meget erfaring har eleven etc. Eleven får tildelt en elevtype, når eleven starter på et elevforhold. Hvis der er tale om en elev på 25 år eller bestemmes elevtypen ved realkompetencevurderingen: EUV1, EUV2 eller EUV3. Hvis eleven er under 25 år, afspejler den om eleven kom direkte fra 9./10. klasse (EU9) eller ej (EU9+).

De fem nævnte elevtyper svarer ca. til hvad Datavarehuset betegnes som "elevtypegrupperinger". Efter de 3-4 tegn kan der så tilføjes et eller flere af

- M for Mesterlære
- P for produktionsskolebaseret EUD

- X for EUX
- og tidligere - ikke længere aktuelt - T for Talent

hvis relevant for at danne elevens fulde elevtype. F.eks. EU9+M for en elev under 25 år på mesterlære og som ikke kommer direkte fra 9./10. klasse.

Elevtypen kan ændres i løbet af et elevforhold, og Studie+ tager højde for det ved at tillade, at skolerne kan tilføje en ny elevtype til elevforholdet. Den tidligere elevtype afsluttes så dagen før den nye træder i kraft. Studie+ tillader i princippet skolerne at registrere alle mulige og umulige ændringer, f.eks. at en EUV2-elev bliver til en EU9-elev.

Elevtyper er af interesse af flere grunde.

For det første fordi skelnen imellem elevtyper er en central del af kvalitetsdata, både på skolerne og i Datavarehuset. Når vi sammenligner skolerne med hinanden, er det vigtigt at kunne tage højde for, at deres elevpopulation er forskelligt sammensat. Befolkningen - og eleverne - er ældre i Thisted end i København. Derfor er det vigtigt at afklare om skolernes praksis for ændringer i elevtype følger samme mønster.

For det andet er det vigtigt at afklare, om visse elevtypeændringer på en skole anses for at være en hændelse inden for et elevforhold, mens det på andre skoler fremtvinger en afgang og et nyt elevforhold. Sagt på dansk: Når en elev beslutter sig for, at EUX er for svært, men stadig ønsker at blive social- og sundhedsassistent, er det så et frafald eller blot en elevtypeændring?

Denne del af projektet drejer sig i høj grad blot om at få ekspliciteret praksis for at afklare forudsætningerne for at kunne konstruere meningsfuld ledelsesinformation. Det forventes ikke, at skolerne adskiller sig nævneværdigt på dette punkt.

Praksis

Praksis på området afspejler meget praksis inden for området, vi behandlede i afsnit 5 "Genoptagen uddannelse". Hvis skolerne sletter afgangsårsager og genåbner gamle elevforhold kan eleverne sagtens ændre grundlæggende elevtype i løbet af et elevforhold. De er blevet ældre - og forhåbentlig klogere.

I blandt de skoler, der ikke sletter afgangsårsager hersker der bred enighed om, at kun visse elevtypeændringer kan forekomme i løbet af et elevforhold. Den forenkede udgave er, at elever kan miste eller få et M eller et X på deres elevtype, men der kan eller bør ikke forekomme ændringer i "elevtypegrupperingen". D.v.s. en EU9-et-eller-andet elev er og bliver en EU9-et-eller-andet på det elevforhold. Ligeledes for EU9+, EUV1, EUV2 og EUV3-elever.

“På det elevforhold” er en central del af den foregående sætning. Elever kan skifte “elevtypegruppering” *imellem* elevforhold. En elev, der dropper ud som 24-årig, arbejder som ufaglært i 1½ år og fylder 26 år, før vedkommende genopstarter, er formentlig enten en EUV3er eller EUV2er, når uddannelsen genoptages, afhængig af RKVen. Skulle eleven optræde på samme elevforhold i to forskellige “elevtypegrupperinger”, er det dermed også en konstantering af, at et gammelt elevforhold er blevet genåbnet, jvf. afsnit 5 “Genoptagen uddannelse”.

Fordi spørgsmålet om elevtype er blevet introduceret relativt sent i projektet, er praksis på området ikke blevet systematisk undersøgt. Derfor er følgende behæftet med en del usikkerhed.

I løbet af et elevforhold kan en elev

- Gå fra at være ikke-EUX-elev til at være EUX-elever, men kun inden eleven er færdig med anden uge af GF2 p.g.a. fagkrav. Eleven fortsætter sit elevforhold på PAU/SSA og får et ekstra parallelt EUX-elevforhold.
- Gå fra at være EUX til at være ikke-EUX (ingen restriktioner). Eleven afslutter sit EUX-elevforhold, men fortsætter elevforholdet på PAU/SSA.
- Gå fra at være ikke-mesterlære-elev til at være mesterlære-elev (usikkert under hvilke restriktioner)
- Gå fra at være mesterlære-elev til at være ikke-mesterlære-elev (usikkert under hvilke restriktioner)

I alle tilfælde kræver det ændringer i uddannelsesaftalen, så der skal selvsagt være en arbejdsgiver, der er villig til at skrive under på ændringerne. Formålet her er at afklare hvad der *kan* forekomme, ikke hvorvidt det er rimeligt.

Konklusion

I forlængelse af anbefalingen om, at skolerne ikke sletter afgangsårsager, anbefales det, at elever i løbet af et elevforhold ikke skifter imellem “elevtypegrupperingerne”

- EU9
- EU9+
- EUV1
- EUV2
- EUV3

Omvendt anbefales det, at ændringer udelukkende vedrørende mesterlære og EUX ikke fører til, at elevforholdet afbrydes *medmindre*, at eleven vitterligt afbryder uddannelsen for at

genoptage den på et senere optag, f.eks. fordi eleven er kommet for sent i tanke om at ville tage EUX.

Konklusion

Overgangen fra Easy til de nye studieadministrative systemer var ikke uden gnidninger. Det kan derfor heller ikke undre, at vi ikke nu - to år inden i eksperimentet - er kommet helt på plads. Eller er landet helt det samme sted.

Der er variation i skolernes anvendelse af Studie+, men heldigvis, ikke på en måde, der reelt kan siges at bringe nogen på kant med loven eller egen indtjening. Det, der er en del af, er udfordringer for at bruge data til at producere "sammenlignelig statistik, herunder benchmarks og aggregering af data."

Hvis skolerne vedtager projektets anbefalinger for fælles praksis, vil det bringe os et stort skridt nærmere det mål. Helt i mål? Nej. Der vil stadig dukke flere aspekter op, hvor skolerne har forskellige opfattelser og forskellige praksisser.

Dette er derfor en opfordring til, at skolerne ser dette som en begyndelse på en proces fremfor en afslutning. Den proces rummer spændende muligheder for forgreninger og knopskydninger - det kunne da også være interessant at se på ansøgningerne! - men vigtigst af alt vil være at teste resultaterne af en vedtaget fælles praksis.

Vedbliver vi med at se systematiske forskelle, der ikke kan forklares på anden vis? Eller opnår vi rent faktisk data, der fortjener at blive behandlet som sammenlignelige? Kun kedelige, grundige, systematiske tests vil kunne sige, hvad der er rigtigt.

Afslutningsvist vil jeg gerne sige en kæmpestor tak til alle uddannelsesadministrationerne på alle skolerne, der har taget helt urimeligt godt imod at få en outsider til at blande sig i deres sager. Jeg håber, at bare en lille del af dette arbejde vil vise sig nyttigt for jer og dermed tilbagebetale noget af den gæld, jeg står i til jer. Også en stor tak til følgegruppen for konstruktiv feedback og tålmodighed.

Jeg står også i gæld til IST, der har stået parat med svar på mine mange, dumme spørgsmål og som var meget gæstfrie, da jeg besøgte dem i Svendborg. Tusind tak for det.

Endelig en stor tak til Danske SOSU-skoler, der har betalt for projektet og muliggjort at jeg har kunnet groft forsømme andre arbejdsopgaver med noget, der bare ligner god samvittighed.

Bilag 1: ZBC og Lectio

Alle landets udbydere af social- og sundhedsuddannelserne bruger Studie+ som studieadministrativt system - med én undtagelse. ZBC, der udbyder uddannelserne på Sjælland uden for hovedstaden, anvender Lectio.

Det betyder, at de ikke som udgangspunkt er tænkt som en del af indsatsen, da deres registreringspraksis selvsagt er funderet i, hvordan Lectio organiserer uddannelsesplanlægningen. Da det langsigtede mål bag indsatsen er fælles data for hele landet, er det imidlertid ikke farbar vej blot at lukke øjnene for ZBC som udbyder af social- og sundhedsuddannelser.

Derfor prøver dette bilag at udfolde i groft forsimplet form

- hvordan Lectio adskiller sig fra Studie+ i.f.t. kernebegreber
- hvordan ZBC anvender Lectio og
- hvad de to ting måtte betyde for fremtidige forsøg på at integrere data fra ZBC med data fra de øvrige skoler

Afsnittet giver *ikke* anbefalinger for praksis på ZBC eller konkrete forslag til hvordan data kan integreres. Det skal mere læses som en perspektivering af den forudgående rapport og et oplæg til yderligere undersøgelser. Det skal også understreges, at det ikke er en vurdering af systemernes respektive meritter. I det omfang de sammenlignes, er der blot tale om at vurdere implikationer for kvalitetsdata.

Afsnittet er baseret på én dags interview, der dækkede alle tre ovenstående punkter, uden nogen forudgående indføring i Lectio. Det siger derfor sig selv, at der er en betydelig risiko for uklarheder og misrepræsentationer af Lectio og ZBCs praksis. Jeg skylder ZBC en stor tak for at gennemlæse afsnittet og komme med kommentarer, men alle fejl er selvsagt mit ansvar.

Overblik: Lectio og Studie+ i kvalitetsdataoptik

I det følgende vil jeg først prøve at fremlægge hvordan de to systemers struktur i.f.t. administrationens adgang til at planlægge og tilrettelægge uddannelserne. Derefter anlægger vi en anden vinkel på de to systemer, nemlig hvordan vi kan udlede elevs uddannelseshistorik af systemernes data, og dermed have et basis for brugbare og meningsfulde kvalitetsdata.

Uddannelsesstilrettelæggelse

Dybt forsimplet kan Lectios uddannelsesstilrettelæggelse opsummeres som to adskilte lister: en liste af "hold" og en liste med "elevforløb".

Et "hold" i denne sammenhæng er en konkret udmøntning af en fagpakke-skabelon. En "fagpakke" er hvad det lyder som: En abstrakt pakke bestående af bestemte fag med bestemte krav tilknyttet. "Holdet" er dermed en kopi af fagpakke-skabelonen med bestemte datoer og bestemte elever sat ind. Som med aktiviteter i et Studie+-skoleforløb kan der være flere overlappende, som f.eks. i forbindelse med engelsk, valgfag, brandbekæmpelse osv. Planen for hvad der skal ske for et givent optag på en given uddannelse kan vises som en liste af "hold".

Hvor er skoleforløbene henne? Skoleforløb eksisterer ikke som en del af planlægningen. Både i.f.t. økonomi på hovedforløbet og i.f.t. den kvalitetsmæssige forståelse anvendes bestemte hold som repræsentative. D.v.s. at deltagelse på et bestemt hold er det, der udløser tilskud og anvendes, hvis der er brug for datoer for "skoleforløb". Deltagelse på f.eks. et valgfagshold anvendes hverken til tilskudsindberetning eller til at forstå hvornår eleven er på skolen.

"Elevforløb" eksisterer uafhængigt af hold-deltagelse. Selvom hold trækker på fagpakker, der er snævert forbundne med en uddannelse, er et hold ikke indlejret i en uddannelse. Grundlæggende lader skellet til at være, at hold er til for aktivitetsplanlægning, elevforløb for alt andet. Elevforløb knytter eleven til en bestemt uddannelse, en bestemt lokation og er basis for indberetning til ungedatabasen og SU. For hvert hovedforløbsoptag, oprettes der typisk et elevforløb per afdeling, hvor der er brug for to elevforløb per afdeling på GF2, ét til SU-elever og ét til ansatte elever. Lectio vurderer selv om der er brug for indberetninger til ungedatabasen baseret på elevens alder (så det er ikke nødvendigt at opdele eleverne på unge/ikke-unge elevforløb).

For grundforløbselever er deres elevforløb også basis for tilskud, hvilket ville ikke fungere på hovedforløbet, da elevforløbene som sagt eksisterer uafhængigt af hold. M.a.o. en elev er knyttet til et elevforløb uanset om eleven har aktivitet på skolen eller ej. For hovedforløbseleverne ville det uværgeligt risikere at skolen kom til at kræve tilskud for elever i praktik.

Uddannelseshistorik

I Studie+ er en elevs uddannelseshistorik ofte fordelt over flere elevforhold. Elevforhold er som omtalt en elevs forløb på ét uddannelsesnummer indtil, at der optræder en afgangsårsag. Inden for elevforholdet vil elevens uddannelse typisk være fordelt over flere forskellige uddannelsesforløb, der kan følge efter hinanden kronologisk (f.eks. et GF2-uddannelsesforløb og et ikke-afkortet hoved-uddannelsesforløb) eller overlappe (f.eks. et ikke-afkortet hoved-uddannelsesforløb og et uddannelsesforløb for erhvervsrettet påbygning).

Uddannelsesforløbene er bygget ud fra hensyn til tilrettelæggelse og indberetning. I kvalitetsmæssig sammenhæng fokuserer vi derfor som regel på elevforhold og skoleforløb som grundbyggestenene. En elevs historik kan nemmest forstås som deltagelse på en serie af

ikke-overlappende skoleforløb af forskellige typer og tilknyttet forskellige uddannelser (f.eks. først et skoleforløb G1 på "Omsorg, Sundhed og Pædagogik", efterfulgt af et skoleforløb G2 på "Social- og sundhedsassistent", afsluttende en serie EN skoleforløb på "Social- og sundhedshjælper"). Udskrift Z8030 leverer gode eksempler på denne type data. Med elevforholdenes afgangsdatoer og -årsager samt skoleforløbene som byggesten kan vi (i princippet) besvare spørgsmål om hvornår i uddannelsen en elev faldt fra, hvad eleven havde været igennem forud for frafaldet, om afgangens skete i et skoleforløb eller ej, hvis eleven har haft historiske frafald etc.

I Lectio skal man tænke på et eksempel som det ovenstående som bestående af to - nærmest separate - serier af hændelser: En serie af holddeltagelser og en serie af elevforløbsplaceringer. Fordi Lectio opererer ikke med et begreb som "elevforhold", der opdeler elevens aktiviteter efter uddannelser (og forsøg på uddannelser), må det antages, at en oversigt over elevens aktiviteter på skolen går på tværs på tværs af uddannelser og uddannelsesforsøg, medmindre listen filtreres.

I praksis kigger man imidlertid ikke på holddeltagelse for at forstå, hvad eleven har været igennem. Der anvendes derimod en til formålet fremstillet elevhistorik, der noterer følgende hændelser

- ændring i elevforløb
- ændring i elevtype
- ændring i stamklasse (anvendes ikke i praksis på ZBC)

Da elevforløbet er tilknyttet uddannelsen, kan elevhistorikken fortælle om de store ændringer i elevens hændelsesforløb. (Mener også, at den viste hop fra GF2 til hovedforløb, men usikker på hvordan, se spørgsmål i mail)

ZBCs registreringspraksis

I interviewet med ZBC gennemgik vi kort nogle af aspekterne af registreringspraksis, der mere tilbunds gående er blevet udforsket på Studie+-skolerne. Følgende er nogle pluk fra interviewet, der kaster lys over både forskelle imellem Studie+ og Lectio og som kunne antyde udfordringer ved at opstille en datamodel, der dækker over både Studie+ og Lectio-data.

Orlov

ZBC anvender ikke orlovsafgangsårsagen. I stedet frameldes eleven manuelt alle aktiviteter.

På GF2 placeres eleven på et individuelt orlovs-elevforløb, der skelnes fra almindelige elevforløb ved navngivningskonventioner. På hovedforløbet bruges det, at der noteres pauser

i Easy-P. Det ændrer ikke ved ansættelsesforholdet i Easy-P - men det er informativt og trækkes direkte over i Lectio, der lader til at fortolke pauserne meningsfuldt og korrekt.

De særlige orlovselevforløb vil optræde i elevhistorikken, dog ikke umiddelbart i en maskinlæsbar form. Med det menes der, at et statistiksystem ikke automatisk vil kunne forstå elevforløbet som værende udtryk for orlov, da det beror på navngivningskonventioner og ikke system-definerede koder.

Afbrud og genoptag

Som omtalt rummer Lectio ikke et koncept, der modsvarer Studie+'s elevforhold. Et CPR-nummer kan som følge deraf kun have én afgangsårsag. Det betyder, at en elev, der genopstarter efter et afbrud vil få slettet sin afgangsårsag.

Det betyder dog ikke, at afbruddet ikke efterlader sig spor i Lectio. Dels har Lectio en log over alle operationer på elevens data - herunder tildeling og sletning af afgangsårsag. Dels vil elevhistorikken - den der baserer sig primært på ændringer i elevforløb - bemærke, at der efter elevens reaktivering nu er et hul imellem det sidste elevforløb, inden afbruddet skete, og det første efter eleven startede igen. Det hul udfylder systemet så med et "pseudo-elevforløb" kaldet "Inaktiv".

Loggen er - antageligt - mest beregnet til fejlfinding, herunder at opspore indtastninger, der har givet problemer. De "inaktive" elevforløb gør det til gengæld muligt at opspore historiske afbrud, der efterfølges af genoptagelser, men afgangsårsagen går tabt ved sletningen og kan ikke udledes af eksisterende data.

Overgang fra GF1 til GF2

Da GF1 er sin egen uddannelse og sit eget uddannelsesnummer, vil afslutningen af uddannelsen med henblik på fortsættelse på GF2 i Studie+ medføre afslutningen af et elevforhold og opstarten af et nyt. Som sagt er der ikke elevforhold i Lectio, og da eleven (CPR-nummeret) fortsætter, kan man ikke have en afgangsårsag på en aktiv elev.

ZBC har i samtaler med Lectio fået udvirket, at systemet i baggrunden afgangsmelder eleverne til STIL (antageligt med koden "109 Afsluttet GF1 eller GF+"), uden at det dog fremgår af elevens data i Lectio (som jeg forstod det?) Overgangen fra GF1 til GF2 vil derudover fremgå af elevens elevforløbshistorik.

Skifter imellem social- og sundhedsuddannelserne

Ligeledes kan skifter imellem social- og sundhedsuddannelserne også gennemføres uden de store armbevægelser. En elev, der f.eks. fuldfører GF2 på SSA og fortsætter på SSH-

hovedforløb vil ikke behøve at blive afgangsmeldt. Eleven vil blot blive indsat på et hovedforløbselevforløb med uddannelsesnummer 2007 i stedet for 2008 - og tilmeldt et andet hold end hvis eleven havde fortsat på SSA.

Afslutning i praktik

Lectio trækker data fra uddannelsesaftalerne ind og anvender dem som udgangspunktsværdier for Lectios egne data. Det betyder, at administrationen kan overskrive værdierne, men hvis ikke de gør det, er værdien den importerede. Det gælder bl.a. studiestartsdato og (forventet) afgangsdato. Det vill betyde, at elever, der afslutter i praktikken som udgangspunkt vil have den korrekte afgangsdato. Det er dog uklart om tillæg til uddannelsesaftaler automatisk opdaterer værdien.

Afgangsårsager

Praksis ved anvendelse af "101 ej fremmødt" er at skolen fjerner eleven fra alle elevforløb af hensyn til elevens retsstilling. Eleven vil formentlig dermed fremgå af elevoversigter (med sin afgangsårsag). Men uden et elevforløb, der knytter eleven til en uddannelse, er det usikkert om eleven vil optræde i reelle opgørelser over optag på f.eks. social- og sundhedsuddannelserne.

Omgængere

Lectio rummer ingen omgængerfunktionalitet, omend ZBC aktivt anmoder om at få en sådan. I forhold til regnskaber og revisor klarer man sig med notater.

Genoptagne elever kan til gengæld relativt let opspores via deres "inaktive" elevforløb, og der er ingen risiko for, at de forveksles med elever, der gentager undervisning m.h.p. omprøve.

Perspektiver for integration af data fra ZBC og andre skoler

Konklusionens korte udgave er, at der ikke lader til at være uoverstigelige forhindringer for at aggregere data imellem skoler, der anvender Studie+ og skoler, der anvender Lectio. Men resultatet vil være væsentligt misvisende, hvis ikke der korrigeres for forskelle.

Allermest grundlæggende er, at Lectio ikke opererer med elevforhold, der knytter en elevs forløb og aktiviteter til ét og kun ét uddannelsesnummer. Det betyder, at en lang række af klare afgrænsninger i Studie+ enten ikke eksisterer i Lectio, såsom det klare skel imellem historiske forsøg på uddannelsen, eller bliver til meget mindre dramatiske affærer, såsom overgangen(e) imellem SSH/SSA. Hvis ikke der korrigeres for disse forskelle, vil resultatet være problemer med at sidestille antallet af opstartede elever, antallet af afgang, hvilke

forløb, der hænger sammen og hvilke der er adskilte samt hvor hyppigt forskellige afgangsårsager forekommer.

I skabelsen af aggregerede data ville to aspekter af Lectio-data kræve særlig opmærksomhed. Historiske afgangsårsager ville skulle rekonstrueres, og afgangsårsagen ville så blot skulle sættes til en forudafalt kode, f.eks. "103 Private årsager" (som så ville blive overrepræsenteret for skolen i de aggregerede data)³.

Uden ændringer i Lectio vil orlovselever også være svære systematisk at opspore, da navngivningskonventioner o.lign. er notorisk upålidelige at basere maskinaflæsning på og det virkede usikkert om alle anvender Easy-Ps pause-funktionalitet (helt bortset fra spørgsmålet om Easy-Ps fremtid). En ændring parallelt med den, som afrapporteringen foreslår for Studie+ - en klar, utvetydig kodning af elever på pause - ville gøre meget for at øge datakompatibiliteten.

Med undtagelse af de to aspekter - historiske afgangsårsager og orlov - tænker jeg, at data i det store hele godt vil kunne "oversættes", så de kan aggregeres. Mulighederne her er groft sagt

- enten at oversætte fra Lectio til Studie+ (udlede elevforhold af elevforløbsdata)
- eller fra Studie+ til Lectio (sammenkæde skoleforløb i elevens elevforhold til en ubrudt serie af elevforløb)
- eller at systemerne hver især udstiller ikke rådata, men optællinger efter en fælles standard, der så kan kombineres

Rent praktisk vil mulighederne afhænge af hvad der udstilles i systemernes respektive APIer. Afslutningsvist er det værd at pointere, at konklusionen her - at det kan lade sig gøre - ikke er ensbetydende med at det vil være let - eller billigt.

---

³ Alternativt kan man anvende *114 Eleven afgået ved døden*, da ingen virkelige elever vil have elevforhold, der starter efter deres bortgang. Medmindre skolernes rekrutteringsindsats optrappes yderligere.

Bilag 2: Tælleperioder og uddannelsesforløb

Baggrund

Flere skoler har talt om udfordringerne med at få Studie+'s uddannelsesforløb til at virke for deres tilrettelæggelse af uddannelserne. En af de hyppigst omtalte er, at man ofte føler sig nødsaget til at sprede hvad der ses som ét samlet forløb ud over flere uddannelsesforløb i Studie+.

Et Studie+ uddannelsesforløb trækker på data fra uddannelsesmodellen for den uddannelse og det forløb. Et ikke-afkortet (EN) forløb på social- og sundhedsassistentuddannelsen er f.eks. sat til en varighed af 240 dage fordelt på 48 tælleperioder á 5 dage i uddannelsesmodellen. Når et EN-uddannelsesforløb oprettes i Studie+ er der således 48 tælleperioder til rådighed for tilrettelæggelsen i uddannelsesforløbet. Skolen indsætter selv skoleforløb i sine uddannelsesforløb, og Studie+ holder styr på hvor mange tælleperioder, de indsatte skoleforløb, bruger.

En skole kan komme i bekneb for tælleperioder, hvis skolen anvender "knækkede" tælleperioder, d.v.s. at de 5 dage deles i to.

Eksempel: Skoleforløb x tilrettelægges med 12 dage; det efterfølgende skoleforløb y tilrettelægges med 13 dage. Det første skoleforløb "bruger" 3 tælleperioder i Studie+ (5 dage + 5 dage + 2 dage); det andet skoleforløb bruger også 3 tælleperioder (5 dage + 5 dage + 3 dage). Sammenlagt har skolen nu brugt 6 (3 + 3) tælleperioder til at rumme, hvad uddannelsesmodellen giver 5 tælleperioder til. Man får samme problemstilling hvis man gør brug af f.eks. enkeltstående skoledage, hvor eleverne hives ind fra praktikken.

Det følger, at uddannelsesplanlægningen henimod slutningen af uddannelsen vil løbe tør for tælleperioder, inden alle dage er sat ind i uddannelsesforløbet⁴.

I praksis arbejder skolerne rundt om det på forskellig vis⁵. Fællesnævneren er, at der tages flere uddannelsesforløb i brug for at få nok tælleperioder. Da hvert uddannelsesforløb i

---

⁴ Medmindre skolen i forvejen - af andre grunde - har valgt at dele uddannelsesforløbet over i flere dele.

⁵ Det kan ikke udelukkes, at en effekt af overgangen fra Easy har været med til at normalisere denne praksis. Uddannelsesforløb importeret fra Easy til Studie+ optrådte i mange skolars Studie+-opsætning med ét skoleforløb per uddannelsesforløb. D.v.s. skoleforløb 1 lå i et uddannelsesforløb, skoleforløb 2 lå i et andet uddannelsesforløb nedenunder, etc. For at læse det samlede forløb skulle man så at sige følge "trappen" af skoleforløb ned og til højre. Denne opdeling - fra systemets hånd - har ikke været tilsigtet men en bivirkning af import-mekanismen.

Studie+ er udstyret med et fuldt "sæt" af tælleperioder, d.v.s. det som uddannelsesmodellen tilsiger, vil et uafkortet assistent hovedforløb således have 96 (2 * 48) tælleperioder til rådighed, hvis det fordeles ud over 2 uddannelsesforløb. Det er værd at påpege, at ingen skoles praksis ændrer ved det samlede antal af tilskudsdage, kun hvordan de fordeles ud på tælleperioder og uddannelsesforløb.

Der er to forbundne problematikker forbundet med spørgsmålet - eller to forskellige vinkler på den samme problemstilling.

Praktisk problematik

Den ene, praktiske, drejer sig om hvordan skolerne kan tilrettelægge uddannelsesforløbene. I den optik er udfordringen at finde en meningsfuld måde at fordele det sammenhængende ud på 2 eller flere uddannelsesforløb, så man ikke støder på loftet på f.eks. 48 tælleperioder (SSA EN) eller 43 tælleperioder (SSA EA).

I denne optik opfattes Studie+ af nogle af skolerne som tung at danse med, fordi systemet insisterer på, at hvert uddannelsesforløb kun har det antal tælleperioder og antal tælledage, som der er i uddannelsesmodellen.

Økonomisk problematik

Den anden, juridisk og økonomiske, drejer sig om 1) hvorvidt skolerne kan indrapportere eleven på flere tælleperioder end der er i uddannelsesmodellen og 2) om skolerne får det fulde tilskud for elevens undervisningsdage, hvis de gør det.

Den 8. september 2020 blev der afholdt et møde med deltagelse af STIL og STUK, angiveligt i forbindelse med overgangen fra Easy til de nye studieadministrative systemer. Styrelserne har efterfølgende svaret skriftligt på nogle af de spørgsmål, der blev stillet på mødet ("Afklaring om korrekt beregning af tilskud i visse situationer").

I notatets spørgsmål 3 ("Antal tælledage i tælleperioden") skriver styrelserne, at

- Der er kun det antal tælleperioder, som der er i uddannelsesmodellen, og der er kun én tælledag (d.v.s. en dag i tælleperioden hvor det afgøres om en elev skal tælle med for den tælleperiode) per tælleperiode
- Hvis skolen reducerer en tælleperiode fra "den centralt fastsatte udmeldte varighed" (fem dage i ovenstående eksempler), så får skolen kun tilskud for "den faktiske varighed af tælleperioden."

Ved at anvende de to principper på det samme eksempel som ovenfor (et skoleforløb på 12 dage efterfulgt af et skoleforløb på 13 dage), konkluderer styrelserne, at den 6. tælleperiode

(de sidste 3 dage) ikke vil udløse tilskud, da der er ikke flere tælleperioder/tælledage tilbage. Den 3. tælleperiode i eksemplet udløser kun 2 tilskudsdage ("den faktiske varighed"). Sammenlagt står skolen til at få tilskud for 22 dage fremfor 25.

Notatet lader til at være forfattet af styrelserne og distribueret af Karina Brokær (tidl. administrationschef på College360, nu IST) Den klareste formulering lyder, at i eksemplet "... vil skolen miste tilskud for de 3 dage som 'flyttes' ...".

Betyder det så, at den eksisterende praksis på flere skoler med at fordele tilskudsdagene over to eller flere uddannelsesforløb ikke udløser tilskud for de sidste tælleperioder? Der er to gode grunde til, at det formentlig ikke er tilfældet.

For det første har Randers Social- og Sundhedsskole - som gør brug af en "knækket" praksis i deres tilrettelæggelse af forløbene - tjekket deres regnskaber og fundet, at de får tilskud - også for de ekstra tælleperioder. For det andet gør IST opmærksom på, at der i disse indberetninger ikke indgår CPR-nummer: Indberetningen er en grupperet optælling, ikke en opstilling. Det er med andre ord ikke fra centralt hold muligt at gen-identificere den samme elev på tværs af de to eller flere uddannelsesforløb, som eleven indgår i i indberetningen.

Konklusion

Den enkleste forklaring, der dækker alle perspektiverne, er, at notatet beskriver, hvad der ville ske, hvis det administrative system tillod skolerne at anvende så mange tælleperioder i et uddannelsesforløb, som man ønskede. Hvis Studie+ tillod, at en skole kunne indplacere en tælleperiode nummer 49 i løbet af et uafkortet SSA-uddannelsesforløb, ville styrelsens svar være at ignorere den "fiktive" tælleperiode 49 og alle derpå følgende. Det tillader Studie+ ikke, så problemet opstår ikke i praksis.

Da styrelsen ikke kan se, at f.eks. de to uddannelsesforløb, som eleven er tilknyttet, dækker samme elev, kan antallet af tælleperioder ikke summeres på tværs af uddannelsesforløbene. Det skal påpeges, at praksissen ikke ændrer ved det samlede antal af tilskudsdage, som skolen ville få, hvis den ikke havde knækket tællperioden. Det kan udledes af det ovennævnte svar, som forklarer, at en tælleperiode på 2 dage kun udløser tilskud for 2 dage, hverken mere eller mindre.

På en henvisning fra SOSU Østjylland, har jeg været i kontakt med STUK, der har forklaret, at deres ekspert i disse spørgsmål er gået på pension. De har opfordret til at indsende spørgsmålet skriftligt, hvorefter de vil tage stilling til det i samråd med STIL. Af hensyn til de skoler, hvis uddannelsesplanlægning beror på denne praksis, har jeg sat min videre forespørgsel i bero.

Konklusionen er derfor uklar. Hvis skolerne ønsker vished, kan sagen forfølges men med risiko for at få en afklaring, der lukker ned for en eksisterende praksis på mange skoler; en praksis, der ifølge skolerne selv, er nødvendig for at få uddannelsesplanen til at gå op. Alternativt kan sagen forfølges med henblik på at få ændret opgørelsen af tælleperioderne, men det vil formentlig have lange udsigter om det overhovedet er muligt.

Under alle omstændigheder er det værd at gøre uddannelsesadministrationerne opmærksom på, *hvorfor* Studie+ begrænser antallet af tælleperioder per uddannelsesforløb (for at undgå, at skolen indrapporterer ugyldige tælleperioder og mister indtægt). En god forklaring vil ikke gøre det nemmere at foretage uddannelsesplanlægning i Studie+, men den vil formentlig reducere frustrationen med systemet - eller i det mindste omdirigere den i retning af ministeriet fremfor ISTs support.